

Sulaiman Hikmah

1 ¹משלי שלמה בן־דוד מלך ישראל: ²לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי בינה: ³לקחת מוסר השכל צדק ומשפט ומישרים: ⁴לתת לפתאים ערמה לנער דעת ומזמה: ⁵ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תחבלות יקנה: ⁶להבין משל ומליצה דברי חכמים וחידתם: ⁷יראת יהוה ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו: ⁸פ שמע בני מוסר אביך ואל־תטש תורת אמך: ⁹כי | לוית חן הם לראשך וענקים לגרגרתיך: ¹⁰בני אם־יפתוך חטאים אל־תבא: ¹¹אם־יאמרו לכה אתנו נארבה לדם נצפנה לנקי חנם: ¹²נבלעם כשאלו חיים ותמימים כיורדי בור: ¹³כל־הון יקר נמצא נמלא בתינו שלל: ¹⁴גורלך תפיל בתוכנו כיס אחד יהיה לכלנו: ¹⁵בני אל־תלך בדרך אתם מנע רגלך מנתיבתם: ¹⁶כי רגליהם לרע ירוצו וימהרו לשפך־דם: ¹⁷כי־חנם מזרה הרשת בעיני כל־בעל כנף: ¹⁸והם לדמם יארבו יצפנו לנפשתם: ¹⁹כן ארחות כל־בצע בצע את־נפש בעליו יקח: ²⁰פ חכמות בחוץ תרנה ברחבות תתן קולה: ²¹בראש המיות תקרא בפתחי שערים בעיר אמריה תאמר: ²²עד־מתי | פתים תאהבו פתי ולצים לצון חמדו להם וכסילים ישנאו־דעת: ²³תשובו לתוכחתי הנה אביעה לכם רוחי אודיעה דברי אתכם: ²⁴יען קראתי ותמאנו נטיתי ידי ואין מקשיב: ²⁵ותפרעו כל־עצתי ותוכחתי לא אביתם: ²⁶גם־אני באידכם אשחק אלעג בבא פחדכם: ²⁷בבא [כשאוה כ] (כשואה

א ק) פְּחַדְכֶם וְאִידְכֶם כְּסוּפָה יֵאָתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם
 צָרָה וְצוּקָה: ²⁸ אִזּוּ יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא
 יִמְצָאנִי: ²⁹ תַּחַת כִּי־שָׁנְאוּ דַעַת וַיִּרְאֵת יְהוָה לֹא בַחֲרוּ:
³⁰ לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נֶאֱצוּ כָל־תּוֹכַחְתִּי: ³¹ וַיֹּאכְלוּ מִפְּרֵי
 דַּרְכֶם וּמִמַּעֲצוֹתֵיהֶם יִשְׁבְּעוּ: ³² כִּי מְשׁוּבֹת פְּתִים תִּהְיֶה
 וְשָׁלוֹת כְּסִילִים תֵּאבְדֶם: ³³ וְשָׁמַע לִי יִשְׁכַּח־בְּטַח וְשָׁאֲנָן
 מִפַּחַד רָעָה: פ

2 ¹ בְּנֵי אִם־תִּקַּח אִמְרֵי וּמִצּוֹתַי תִּצְפֹּן אֶתְךָ: ² לְהִקְשִׁיב
 לְחִכְמָה אֲזַנְךָ תִּטֶּה לְבָךְ לְתַבּוּנָה: ³ כִּי אִם לְבִינָה
 תִּקְרָא לְתַבּוּנָה תִּתֵּן קוֹלְךָ: ⁴ אִם־תִּבְקֶשֶׁנָּה כִּכְסֵף
 וְכַמְטֻמוֹנִים תַּחֲפֹשֶׁנָּה: ⁵ אִזּוּ תִּבִּין יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת
 אֱלֹהִים תִּמְצָא: ⁶ כִּי־יִהְיֶה יִתֵּן חִכְמָה מִפִּי דַעַת
 וְתַבּוּנָה: ⁷ [וְצָפֹן כ] [יִצְפֹּן ק] לְיִשְׂרָאֵל תּוֹשִׁיָה מִגֵּן
 לְהִלְכֵי תָם: ⁸ לְנֹצֵר אַרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ [חֲסִידוֹ כ]
 [חֲסִידוֹ ק] יִשְׁמֵר: ⁹ אִזּוּ תִּבִּין צְדָק וּמִשְׁפָּט וּמִיִּשְׂרָאֵל
 כָּל־מַעֲגָל־טוֹב: ¹⁰ כִּי־תָבוֹא חִכְמָה בְּלִבְךָ וְדַעַת
 לְנִפְשֶׁךָ יִנְעַם: ¹¹ מִזְמָה תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ תַּבּוּנָה תִּנְצֹרְכָה:
¹² לְהִצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רַע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תִּהְפֹּכּוֹת: ¹³ הָעֲזֹבִים
 אַרְחוֹת יִשָּׂר לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ: ¹⁴ הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת
 רַע יִגִּילוּ בְּתִהְפֹּכּוֹת רַע: ¹⁵ אֲשֶׁר אַרְחִיתֵיהֶם עֲקָשִׁים
 וְנִלְוִזִים בְּמַעֲגָלוֹתָם: ¹⁶ לְהִצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכֹרְיָה
 אִמְרֵיָה הַחֲלִיקָה: ¹⁷ הָעֲזֹבֹת אֶלּוֹף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית
 אֱלֹהֶיהָ שִׁכְחָה: ¹⁸ כִּי שָׁחָה אֶל־מוֹת בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים
 מִעֲגָלְתֶיהָ: ¹⁹ כָּל־בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא־יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת
 חַיִּים: ²⁰ לְמַעַן תִּלְךָ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאַרְחוֹת צְדִיקִים
 תִּשְׁמֹר: ²¹ כִּי־יִשְׁרִים יִשְׁכַּנּוּ־אֶרֶץ וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָּהּ:
²² וְרָשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכְרְתוּ וּבּוֹגְדִים יִסְחוּ מִמֶּנָּה: פ

3 ¹ בְּנֵי תוֹרָתִי אֶל־תִּשְׁכַּח וּמִצּוֹתַי יִצַר לְבָבְךָ: ² כִּי אַרְךָ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: ³ חֶסֶד וְאַמֶּת אֶל־יַעֲזֹבְךָ קִשְׁרָם עַל־גְּרוֹתֶיךָ כְּתָבָם עַל־לֹחַ לְבָבְךָ: ⁴ וּמִצָּא־חֵן וְשִׁכְל־טוֹב בְּעֵינַי אֱלֹהִים וְאָדָם: פ ⁵ בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־לְבָבְךָ וְאֶל־בֵּינְתְךָ אֶל־תִּשְׁעֵן: ⁶ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישַׁר אַרְחֻתֶיךָ: ⁷ אֶל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יִרְא אֶת־יְהוָה וְסוֹר מֵרַע: ⁸ רַפְאוֹת תְּהִי לְשִׁיךָ וְשִׁקוּי לַעֲצָמוֹתֶיךָ: ⁹ כִּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֵךְ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאוֹתֶיךָ: ¹⁰ וַיִּמְלְאוּ אֶסְמֶיךָ שֶׁבַע וְתִירוֹשׁ יִקְבִּיךָ יִפְרְצוּ: פ ¹¹ מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֶל־תִּמְאָס וְאֶל־תִּקְץ בְּתוֹכְחָתוֹ: ¹² כִּי אֵת אֲשֶׁר יֶאֱהָב יְהוָה יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת־בֶּן יִרְצֶה: ¹³ אֲשֶׁר־י אָדָם מִצָּא חֶכְמָה וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה: ¹⁴ כִּי טוֹב סָחָרָה מִסָּחֵר־כֶּסֶף וּמִחֵרוֹץ תְּבוּאוֹתָה: ¹⁵ יִקְרָה הִיא [מִפְּנִיִּים כ] (מִפְּנִינִים ק) וְכָל־חִפְצֶיךָ לֹא יִשְׁוּר־בָּה: ¹⁶ אַרְךָ יָמִים בַּיְמִינָה בִּשְׂמֹאלָה עֶשֶׂר וְכָבוֹד: ¹⁷ דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: ¹⁸ עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחֲזִיקִים בָּהּ וְתִמְכֶיהָ מֵאֲשֶׁר: פ ¹⁹ יְהוָה בְּחֶכְמָה יִסְד־אֶרֶץ כּוֹנֵן מֵיִם בְּתְבוּנָה: ²⁰ בְּדַעְתּוֹ תְּהוּמוֹת נִבְקְעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעַפּוּ־טל: ²¹ בְּנֵי אֶל־יִלְזוּ מֵעֵינֶיךָ נֹצֵר תִּשְׁיָה וּמִזְמָה: ²² וַיְהִיו חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגְּרוֹתֶיךָ: ²³ אִזְ תֵּלֵךְ לְבָטַח דְרָכְךָ וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף: ²⁴ אֶם־תִּשְׁכַּח לֹא־תִפְחָד וְשִׁכְבַת וְעַרְבָה שְׁנִתְךָ: ²⁵ אֶל־תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאִם וּמִשְׂאֵת רִשְׁעִים כִּי תִבֵּא: ²⁶ כִּי־יְהוָה יְהִיָּה בְּכִסְלְךָ וְשִׁמְר רַגְלְךָ מִלִּכְד: ²⁷ אֶל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלְיוּ בַּהֲיוֹת לֹאֵל [יִדִּיךָ כ] (יִדְךָ ק) לַעֲשׂוֹת: ²⁸ אֶל־תֹּאמֶר [לְרַעֲךָ כ] (לְרַעֲךָ ו ק) לָךְ וְשׁוֹב וּמַחֲר אֶתְךָ וַיִּשׁ אֶתְךָ: ²⁹ אֶל־תִּחַרֶשׁ עַל־רַעֲךָ רַעָה וְהוּא־יֹשֵׁב לְבָטַח אֶתְךָ: ³⁰ אֶל־ [תְּרוֹב כ] (תְּרִיב ק) עַם־אָדָם חָנָם אֶם־לֹא גְמַלְךָ

רעה: ³¹ אֶל־תִּקְנָא בְּאִישׁ חֲמִס וְאֶל־תִּבְחַר בְּכָל־דַּרְכֵי־כֹיֹ:
³² כִּי תוֹעֵבֶת יְהוָה נְלוֹז וְאֶת־יִשְׂרָאֵל סוֹדוֹ: ³³ מֵאֵרֶת
 יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וְנֹוֹה צְדִיקִים יִבְרַךְ: ³⁴ אִם־לִלְצִים
 הוֹאֵלִיץ [וְלִעֲנִיִּים כֹּ] (וְלִעֲנִיִּים ק) יִתְּרֶחֱן: ³⁵ כְּבוֹד
 חֲכָמִים יִנְחָלוּ וְכִסְיִלִּים מֵרִים קְלוּן: פ

4 ¹ שָׁמְעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בֵּינָה: ² כִּי
 לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֶל־תִּעְזְבוּ: ³ כִּי־בֶן
 הֵייתִי לְאָבִי רַךְ וַיַּחֲדִד לִפְנֵי אִמִּי: ⁴ וַיִּרְנֵי וַיֹּאמֶר לִי
 יִתְמַר־דְּבָרִי לְבָךְ שְׁמֵר מִצְוֹתַי וְחַיֵּה: ⁵ קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה
 בֵּינָה אֶל־תִּשְׁכַּח וְאֶל־תִּטַּח מֵאִמְרֵי־פִי: ⁶ אֶל־תִּעְזְבֵהָ
 וְתִשְׁמֶרְךָ אֶהְבֵּה וְתִצְרָךְ: ⁷ רֵאשִׁית חֲכָמָה קִנְיָה חֲכָמָה
 וּבְכָל־קִנְיֹנְךָ קִנְיָה בֵּינָה: ⁸ סִלְסֵלָה וְתִרְוּמָךְ תִּכְבֹּדְךָ
 כִּי תִחְבֹּקְנָה: ⁹ תִּתֵּן לְרֵאשֶׁךְ לְוִית־חֵן עֲטָרַת תִּפְאֵרֶת
 תִּמְגְּנֶךָ: ¹⁰ שָׁמַע בְּנֵי וְקַח אִמְרֵי וַיִּרְבוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים:
¹¹ בְּדַרְךָ חֲכָמָה הִרְתִּיךָ הַדְּרָכְתִּיךָ בְּמַעְגְלֵי־יִשְׂרָאֵל:
¹² בְּלִכְתֶּךָ לֹא־יִצַּר צַעֲדְךָ וְאִם־תִּרוּץ לֹא תִכְשַׁל:
¹³ הַחֲזֹק בְּמוֹסֵר אֶל־תִּרְפֵּן נִצְרָה כִּי־הִיא חַיִּיךָ: ¹⁴ בְּאַרְחֵ
 רָשָׁעִים אֶל־תִּבָּא וְאֶל־תֵּאשֶׁר בְּדַרְךָ רָעִים: ¹⁵ פָּרַעְהוּ
 אֶל־תִּעְבְּרֵבּוּ שְׁטָה מֵעָלָיו וְעִבּוּר: ¹⁶ כִּי לֹא יִשְׁנוּ
 אִם־לֹא יָרְעוּ וְנִגְזְלָה נֶתֶם אִם־לֹא [יִכְשׁוּלוּ כֹ] (יִכְשִׁילוּ:
 ק) ¹⁷ כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רָשָׁע וַיִּין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ: ¹⁸ וְאַרְחֵ
 צְדִיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד־נֶכּוֹן הַיּוֹם: ¹⁹ דַּרְךָ
 רָשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יִדְעוּ בְּמָה יִכְשָׁלוּ: פ ²⁰ בְּנֵי לְדַבְּרֵי
 הַקְּשִׁיבָה לְאִמְרֵי הַט־אֲזַנְךָ: ²¹ אֶל־יִלְיוּ מַעֲיִנְךָ מֵרֵם
 בְּתוֹךְ לְבָבְךָ: ²² כִּי־חַיִּים הֵם לְמִצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ
 מֵרָפָא: ²³ מִכָּל־מִשְׁמֵר נֹצֵר לְבָבְךָ כִּי־מִמֶּנּוּ תוֹצֵאוֹת חַיִּים:
²⁴ הִסֵּר מִמֶּךָ עֲקָשׁוֹת פֶּה וּלְזוֹת פְּתִים הִרְחַק מִמֶּךָ:
²⁵ עֵינֶיךָ לֹנֶכַח יִבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יִיָּשְׁרוּ נִגְדְּךָ: ²⁶ פִּלְס

מעגל הגלך וכל־דרכיך יפנו: ²⁷ אֶל־תִּטְיִמִּין וּשְׁמֹאוֹל
הַסֵּר הַגֶּלֶךְ מֵרַע:

5 ¹ בְּנֵי לַחֲכָמֵי הַקְּשִׁיבָה לַתְּבוּנָתִי הִטְאֲזֹנָךְ:
² לְשֹׁמֵר מִזְמוֹת וְדַעַת שְׁפָתֶיךָ יִנְצְרוּ: ³ כִּי נִפְתָּ
תִּטְפְּנָה שְׁפָתַי זָרָה וְחָלַק מִשְׁמֵן חֶכְהָ: ⁴ וְאַחֲרִיתָהּ מֵרָה
כְּלַעֲנָה חֲדָה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת: ⁵ רִגְלֶיהָ יִרְדּוּ מוֹת אוֹל
צְעָדֶיהָ יִתְמַכּוּ: ⁶ אֲרַח חַיִּים פְּרִתְפֹּלֵס נְעוּ מֵעֲגָלָתֶיהָ לֹא
תִּדְעַ: פ ⁷ וְעֵתָה בְּנִים שִׁמְעוּלֵי וְאֶל־תִּסּוּרוּ מֵאֲמַר־יִפִּי:
⁸ הֲרַחֵק מֵעֲלֶיהָ דְרָכְךָ וְאֶל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ:
⁹ פְּרִתְתֵן לְאַחֲרִים הוֹדֵךְ וּשְׁנִיתֶיךָ לְאַכְזָרִי: ¹⁰ פְּרִי־שִׁבְעוּ
זָרִים כְּחֶךְ וְעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נְכָרִי: ¹¹ וְנִהְמַת בְּאַחֲרִיתֶךָ
בְּכָלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׂאָרְךָ: ¹² וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׁנֵאתִי מוֹסֵר
וְתוֹכַחַת נֶאֱצַץ לְבִי: ¹³ וְלֹא־שִׁמְעֵתִי בְּקוֹל מוֹרִי וְלִמְלַמְדֵי
לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי: ¹⁴ כִּמְעַט הֵייתִי בְּכֹל־רַע בְּתוֹךְ קֹהֵל
וְעָדָה: ¹⁵ שְׁתֵּה־מַיִם מִבּוֹרְךָ וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאָרְךָ:
¹⁶ יִפּוּצוּ מֵעֵינֵיךָ חוּצָה בְּרַחֲבוֹת פְּלִגְי־מַיִם: ¹⁷ יִהְיוּ־לְךָ
לְבַדְךָ וְאִין לְזָרִים אֲתָךְ: ¹⁸ יִהְי־מְקוֹרְךָ בְּרוּךְ וּשְׁמַח
מֵאֲשֶׁת נְעוֹרְךָ: ¹⁹ אֵילַת אֲהַבִּים וַיַּעֲלֵת־חֵן דְּדִידָהּ יִרְוֹךְ
בְּכֹל־עַת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגָּה תְּמִיד: ²⁰ וְלִמָּה תִּשְׁגָּה
בְּנֵי בְזָרָה וְתַחֲבֵק חֵק נְכָרִיהָ: ²¹ כִּי נֹכַח | עֵינַי יִהְיוּ
דְרָכ־אִישׁ וְכֹל־מֵעֲגָלָתוֹ מִפֹּלֵס: ²² עוֹנוֹתָיו יִלְכְּדוּ
אֶת־הַרְשָׁע וּבְחַבְלֵי חֲטָאוֹתָיו יִתְמַךְ: ²³ הוּא יְמוֹת בְּאִין
מוֹסֵר וּבְרַב אוֹלָתוֹ יִשְׁגָּה: פ

6 ¹ בְּנֵי אִם־עַרְבָת לְרַעְךָ תִּקְעַת לְזֵר כְּפִיךָ: ² נוֹקֶשֶׁת
בְּאֲמַר־יִפִּיךָ נִלְכְּדַת בְּאֲמַר־יִפִּיךָ: ³ עֲשֵׂה זֹאת אִפּוֹא
| בְּנֵי וְהִנְצַל כִּי בָאת בְּכַף־רַעְךָ לְךָ הַתְּרַפֵּס וְרַהֵב רַעֲיֶךָ:
⁴ אֶל־תִּתֵּן שָׁנָה לְעֵינֶיךָ וְתִנּוּמָה לְעַפְפֵּפֶיךָ: ⁵ הִנְצַל
כְּצָבִי מִיַּד וּכְצָפוֹר מִיַּד יְקוּשׁ: פ ⁶ לְךָ־אֶל־נִמְלָה עֲצַל

רָאָה דַרְכֵיהּ וְחָכָם: ⁷ אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קֶצֶין שְׁטַר וּמִשְׁלָּ:
⁸ תִּכְיִן בְּקִיץ לַחְמָה אֲגָרָה בְּקֶצֶיר מֵאֲכָלָהּ: ⁹ עַד־מֵתִי
 עֲצַל | תִּשְׁכַּב מֵתִי תִקּוּם מִשְׁנֵתְךָ: ¹⁰ מַעֲט נּוֹת מַעֲט
 תְּנוּמוֹת מַעֲט | חֲבַק יָדַים לִשְׁכָּב: ¹¹ וּבֵא־כִמְהֵלֶךְ
 רֵאשֶׁךְ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מִגֵּן: פ ¹² אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֹן
 הוֹלֵךְ עֲקֻשׁוֹת פֶּה: ¹³ קֶרֶץ בְּעֵינָיו מִלֵּל בְּרַגְלוֹ מֶרֶה
 בְּאֲצַבְעֵתָיו: ¹⁴ תִּהְפְּכוֹת | בְּלָבוֹ חֲרַשׁ רַע בְּכָל־עֵת
 [מְדַיְנִים כ] (מְדַיְנִים ק) יִשְׁלַח: ¹⁵ עַל־כֵּן פִּתְאֵם יָבוֹא
 אִידוֹ פִּתְעַ יִשְׁבֵּר וְאִין מִרְפָּא: פ ¹⁶ שִׁשְׁ־הֵנָּה שְׁנָא
 יְהוֹה וְשִׁבַּע [תּוֹעֲבוֹת כ] (תּוֹעֲבַת ק) נִפְשׁוֹ: ¹⁷ עֵינָיִם
 רְמוֹת לְשׁוֹן שֶׁקֶר וַיְדַיִם שִׁפְכוֹת דָּם־נְקִי: ¹⁸ לֵב חֲרַשׁ
 מַחְשְׁבוֹת אֹן רַגְלָיִם מִמְהָרוֹת לְרוּץ לְרַעָה: ¹⁹ יִפִּיחַ
 כְּזָבִים עַד שֶׁקֶר וּמִשְׁלַח מְדַיְנִים בֵּין אַחִים: פ ²⁰ נֶצַר בְּנִי
 מִצּוֹת אָבִיךָ וְאֶל־תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ: ²¹ קִשְׁרָם עַל־לִבְךָ
 תִּמִּיד עֲנֹדָם עַל־גְּרֹתְךָ: ²² בְּהִתְהַלֵּכְךָ | תִּנְחָה אֶתְךָ
 בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְהִקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁיַחְךָ: ²³ כִּי נֹר
 מִצּוֹה וְתוֹרָה אֹר וְדַרְךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוֹסֵר: ²⁴ לִשְׁמֹרְךָ
 מֵאֲשֶׁת רַע מַחְלֶקֶת לְשׁוֹן נִכְרִיָּה: ²⁵ אֶל־תִּחַמַּד יִפְיָהּ
 בְּלִבְבְּךָ וְאֶל־תִּקְחֶךָ בְּעַפְעָפִיָּה: ²⁶ כִּי בְּעַד־אִשָּׁה זּוֹנָה
 עַד־כֹּכַר לַחַם וְאֲשֶׁת אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְּצוּד: פ ²⁷ הִיחַתָּהּ
 אִישׁ אִשׁ בְּחִיקוֹ וּבִגְדָיו לֹא תִשְׂרַפְנָה: ²⁸ אִם־יְהִלֶךְ אִישׁ
 עַל־הַגְּחָלִים וְרַגְלָיו לֹא תִכּוֹיְנָה: ²⁹ כֵּן הִבָּא אֶל־אֲשֶׁת
 רַעָה לֹא יִנְקָה כָּל־הַנִּגַּע בָּהּ: ³⁰ לֹא־יִבְחוּ לַגְּנֹב כִּי
 יִגְנוֹב לְמִלָּא נִפְשׁוֹ כִּי יִרַעַב: ³¹ וְנִמְצָא יִשְׁלַם שְׁבַע־עֵתִים
 אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן: ³² נֹאֶף אִשָּׁה חֲסֵר־לֵב מִשְׁחִית
 נִפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָה: ³³ נִגַּע־וֹקְלוֹן יִמְצָא וְחֲרַפְתּוֹ לֹא
 תִמְחָה: ³⁴ כִּי־קִנְיָה חֲמַת־גְּבֵר וְלֹא־יִחְמוֹל בְּיוֹם נִקָּם:
³⁵ לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֵר וְלֹא־יֵאבֵּה כִּי תִרְבֶּה־שְׁחָד: פ

7 ¹ בְּנֵי שֹׁמֵר אִמְרֵי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אֶתְךָ: ² שֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְחַיָּה וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ: ³ קִשְׁרָם עַל־אֲצָבַעְתֶּיךָ כְּתָבָם עַל־לֹחַ לִבְךָ: ⁴ אָמַר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אֶת וּמַדְעַ לְבִינָה תִקְרָא: ⁵ לְשִׁמְרֶךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכַרְיָה אִמְרֵיהָ הַחֲלִיקָה: ⁶ כִּי בַחֲלוֹן בֵּיתִי בְעַד אֲשֻׁנְבֵי נִשְׁקַפְתִּי: ⁷ וְאָרָא בַפְתָּאִים אֲבִינָה בַבָּנִים נֶעַר חֲסֵר־לֵב: ⁸ עֵבֶר בְּשׁוֹק אֲצַל פָּנָה וְדֶרֶךְ בֵּיתָה יִצְעַד: ⁹ בְּנִשְׁף־בְּעָרְבַי יוֹם בְּאִישׁוֹן לִילָה וְאִפְלָה: ¹⁰ וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שִׁית זֹוֹנָה וְנִצְרַת לֵב: ¹¹ הַמַּיָּה הִיא וְסִרְרַת בְּבֵיתָה לֹא־יִשְׁכְּנוּ רִגְלֶיהָ: ¹² פֶּעַם | בַּחוּץ פֶּעַם בְּרַחֲבוֹת וְאֲצַל כָּל־פָּנָה תִאָּרֵב: ¹³ וְהַחֲזִיקָה בּוֹ וְנִשְׁקָה־לוֹ הַעֲזָה פָּנֶיהָ וְתֹאמַר לוֹ: ¹⁴ זָבַחַי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם שְׁלַמְתִּי וְנִדְרֵי: ¹⁵ עַל־כֵּן יִצְאֲתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחַר פְּנִיךָ וְאִמְצָאֶךָ: ¹⁶ מִרְבָּדִים רִבְדֵּתִי עֲרָשֵׁי חֲטָבוֹת אֲטוֹן מִצָּרִים: ¹⁷ נִפְתִּי מִשְׁכְּבֵי מֵר אֶהְלִים וְקִנְמוֹן: ¹⁸ לֶכֶה נִרְוֶה דָדִים עַד־הַבֶּקֶר נִתְעַלְסָה בְּאֶהְבִּים: ¹⁹ כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הֵלֶךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחוֹק: ²⁰ צְרוּר־הַכֶּסֶף לִקַּח בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵיתוֹ: ²¹ הִטָּתוֹ בְּרַב לִקְחָה בַחֲלֶק פְּתִיָּה תִדְיַחְנוּ: ²² הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פְּתָאם כְּשׁוֹר אֶל־טַבַּח יָבֹוא וְכֶעֱכֵס אֶל־מוֹסֵר אוֹיֵל: ²³ עַד יִפְלַח חֵץ כְּבָדוֹ כְּמַהֵר צְפוּר אֶל־פַּח וְלֹא־יִדַּע כִּי־בִנְפִשׁוֹ הוּא: פ ²⁴ וְעַתָּה בָנִים שְׁמַעֲרוּ־לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי־פִי: ²⁵ אֶל־יִשְׁט אֶל־דַּרְכֶּיהָ לִבְךָ אֶל־תִּתַּע בְּנִתִּיבוֹתֶיהָ: ²⁶ כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וְעֲצָמִים כָּל־הִרְגֶּיהָ: ²⁷ דַּרְכֵי שְׂאוֹל בֵּיתָה יִרְדוּת אֶל־חֲדָרֵי־מוֹת: פ

8 ¹ הֵלֹא־חֲכָמָה תִקְרָא וְתִבּוֹנָה תִתֵּן קוֹלָהּ: ² בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים עַל־יַדְּרֶךְ בֵּית נִתִּיבוֹת נִצְבָּה: ³ לִיד־שְׁעָרִים לְפִי־קֶרֶת מִבּוֹא פְתָחִים תִּרְנָה: ⁴ אֵלֵיכֶם

איִשִּׁים אֶקְרָא וְקוֹלֵי אֶל־בְּנֵי אָדָם: ⁵ הֵבִינוּ פְתָאִים עֲרָמָה
 וְכִסְיִלִּים הֵבִינוּ לִב: ⁶ מֵעוּ כִּי־נִגְיָדִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח פִּתֵי
 מִישָׁרִים: ⁷ כִּי־אִמַּת יִהְיֶה חֲכִי וְתוֹעֵבַת שְׁפֵתֵי רָשָׁע:
⁸ בְּצֶדֶק כָּל־אֲמַרֵּי־פִי אֵין בְּהֵם נִפְתָּל וְעֵקֶשׁ: ⁹ כָּלֵם
 נִכְחִים לִמְבִין וַיִּשְׁרִים לְמַצְאֵי דַעַת: ¹⁰ קַח־מוֹסְרֵי
 וְאֶל־כֶּסֶף וְדַעַת מִחֲרוּץ נִבְחָר: ¹¹ כִּי־טוֹבָה חֲכָמָה
 מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשׁוּר־בָּהּ: ¹² אֲנִי־חֲכָמָה
 שְׁכַנְתִּי עֲרָמָה וְדַעַת מְזֻמּוֹת אֲמַצָּא: ¹³ יִרְאֵת יְהוָה
 שְׁנֹאת רַע גָּאָה וְגֵאוֹן | וְדַרְךְ רַע וּפִי תִהְפְּכוֹת שְׁנֹאתֵי:
¹⁴ לִי־עֵצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה: ¹⁵ בִּי מְלָכִים
 יִמְלְכוּ וְרוֹזְנִים יִחַקְקוּ צֶדֶק: ¹⁶ בִּי שָׂרִים יִשְׁרוּ וְנֹדִיבִים
 כָּל־שְׁפָטֵי צֶדֶק: ¹⁷ אֲנִי [אֶהְיֶה כִּ] (אֶהְבִּי ק) אֶהֱבֵ
 וּמִשְׁחָרֵי יִמְצְאוּנִי: ¹⁸ עֲשֶׂר־וְכָבוֹד אֲתִי הוּן עֵתְק וְצִדְקָה:
¹⁹ טוֹב פְּרִיֵי מִחֲרוּץ וּמִפִּזּוֹ וְתִבּוֹאתֵי מִכֶּסֶף נִבְחָר:
²⁰ בְּאַרְח־צִדְקָה אֶהְלֵךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט: ²¹ לְהַנְחִיל
 אֶהְבִּי | יֵשׁ וְאַצְרִתִּיהֶם אֲמַלֵּא: פ ²² יְהוָה קִנְנִי רֵאשִׁית
 דִּרְכוֹ קֹדֶם מִפְּעֻלֵּי מֵאֵז: ²³ מֵעוֹלָם נִסְכַּתִּי מֵרֵאשׁ
 מִקְדַּמ־יֶאֱרָץ: ²⁴ בְּאֵין־תִּהְמוֹת חוֹלְלֵתִי בְּאֵין מַעֲיִנוֹת
 נִכְבְּדֵי־מִים: ²⁵ בְּטָרָם הָרִים הִטְבַּעוּ לִפְנֵי גְבְעוֹת
 חוֹלְלֵתִי: ²⁶ עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת וְרֵאשׁ עִפְרוֹת
 תַּבַּל: ²⁷ בְּהִכִּינוּ מִים שָׁם אֲנִי בְּחוֹקוֹ חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם:
²⁸ בְּאֲמָצוֹ שְׁחָקִים מִמַּעַל בְּעִזּוֹ עֵינוֹת תְהוֹם: ²⁹ בְּשׁוֹמוֹ
 לִים | חָקוֹ וּמִים לֹא יַעֲבִרוּ־פִּיו בְּחוֹקוֹ מוֹסְדֵי אֶרֶץ:
³⁰ וְאֶהְיֶה אֲצִלוֹ אֲמוֹן וְאֶהְיֶה עֹשֶׂים יוֹם | יוֹם מִשְׁחָקַת
 לִפְנֵיו בְּכָל־עַת: ³¹ מִשְׁחָקַת בְּתַבַּל אֶרְצוֹ וְשַׁעֲשַׁעִי
 אֶת־בְּנֵי אָדָם: פ ³² וְעַתָּה בְּנִים שְׁמַעוּ־לִי וְאֲשַׁרֵּי דִרְכֵי
 יִשְׁמְרוּ: ³³ שְׁמַעוּ מוֹסֵר וְחֲכָמוֹ וְאֶל־תִּפְרְעוּ: ³⁴ אֲשַׁרֵּי
 אָדָם שְׁמַע לִי לְשִׁקֵּד עַל־דִּלְתֵי יוֹם | יוֹם לְשִׁמֵּר מְזוֹת

פְּתָחִי: ³⁵ כִּי מִצְאֵי [מִצְאֵי כ] (מִצְאָ ק) חַיִּים וַיִּפְקֶר רֶצוֹן
 מִיְהוָה: ³⁶ וְחֻטְאֵי חֲמַס נִפְשׁוּ כָּל־מִשְׁנְאֵי אֶהְבּוּ מוֹת: פ
9 ¹ חֲכָמוֹת בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצָבָה עֲמוּדֶיהָ שִׁבְעָה:
² טִבְחָה טִבְחָה מִסְכָּה יִינָה אֶף עֲרֻכָּה שְׁלַחְנָה:
³ שְׁלַחָה נְעֻרְתֶּיהָ תִקְרָא עַל־גְּפִי מֵרַמִּי קֶרֶת: ⁴ מִי־פְתִי
 יִסֵּר הִנֵּה חֲסֵר־לֵב אִמְרָה לוֹ: ⁵ לָכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי
 וּשְׁתּוּ בֵּינָן מִסְכָּתִי: ⁶ עֲזְבוּ פְתָאִים וַחֲיוּ וְאֲשֶׁרוּ בְדֶרֶךְ
 בֵּינָה: ⁷ יִסֵּר | לֵץ לִקְחָ לֹא קִלּוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוֹמוֹ:
⁸ אֶל־תּוֹכַח לֵץ פְּרִי־שִׁנְאָךְ הוֹכַח לְחַכָּם וַיֶּאֱהָבֶךָ: ⁹ תֵּן
 לְחַכָּם וַיִּחַכְּמוּ־עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וַיּוֹסֶף לִקְחָ: פ ¹⁰ תַּחֲלַת
 חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת קְדָשִׁים בֵּינָה: ¹¹ כִּי־בִי
 יִרְבוּ יִמְיָךְ וַיּוֹסִיפוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים: ¹² אִם־חֲכָמָת
 חֲכָמָת לְךָ וְלִצְתָ לְבַדְךָ תִּשָּׂא: ¹³ אֲשֶׁת כָּסִילוֹת
 הִמְיָה פְתִיּוֹת וּבִלְיָדְעָה מֶה: ¹⁴ וַיִּשְׁבָּה לְפֶתַח בֵּיתָה
 עַל־כִּסֵּא מֵרַמִּי קֶרֶת: ¹⁵ לִקְרָא לְעַבְרֵי־דֶרֶךְ הַמִּישָׁרִים
 אֶרְחוּתֶם: ¹⁶ מִי־פְתִי יִסֵּר הִנֵּה וְחֲסֵר־לֵב וְאִמְרָה לוֹ:
¹⁷ מִי־גְנוּבִים יִמְתְּקוּ וְלַחֵם סִתְרִים יִנְעָם: ¹⁸ וְלֹא־יִדַּע
 כִּי־רָפְאִים שָׁם בְּעַמְקֵי שְׂאוֹל קִרְאִיהָ: פ
10 ¹ מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה פ בֵּן חַכָּם יִשְׁמַח־אֵב וּבֶן כָּסִיל
 תּוֹגַת אִמּוֹ: ² לֹא־יֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רָשָׁע וְצַדִּיקָה
 תִּצִּיל מִמּוֹת: ³ לֹא־יִרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהוֹת רָשָׁעִים
 יִהְדָּר: ⁴ רֹאשׁ עֶשֶׂה כַּפְרֵמִיָּה וַיֵּד חֲרוּצִים תַּעֲשִׂיר:
⁵ אֲגַר בְּקִיץ בֶּן מִשְׁכִּיל נִרְדָּם בְּקִצִּיר בֶּן מִבִּישׁ: ⁶ בְּרֻכּוֹת
 לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רָשָׁעִים יִכְסֶה חֲמַס: ⁷ זָכַר צַדִּיק
 לְבָרְכָה וְשֵׁם רָשָׁעִים יִרְקַב: ⁸ חֲכָם־לֵב יִקַּח מִצּוֹת
 וְאוֹיֵל פְּתִים יִלְבֹּט: ⁹ הוֹלֵךְ בֵּתָם יֵלֵךְ בְּטַח וּמַעֲקֵשׁ
 דֶּרֶכָיו יוֹדַע: ¹⁰ קִרְץ עֵין יִתֵּן עֲצַבַת וְאוֹיֵל פְּתִים יִלְבֹּט:
¹¹ מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רָשָׁעִים יִכְסֶה חֲמַס: ¹² נָא

תְּעוֹרֵר מְדַנִּים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֱהָבָה: ¹³ בְּשִׁפְתַי
 נִבּוֹן תִּמְצָא חֲכָמָה וְשִׁבְט לְגוֹ חֲסֵר־לֵב: ¹⁴ חֲכָמִים
 יִצְפְּנוּ־דַעַת וּפִי־אֹוִיל מַחְתֶּה קִרְבָּה: ¹⁵ הוּן עֲשִׂיר קִרְיֵת
 עֲזוּ מַחְתֵּת דְּלִים רִישָׁם: ¹⁶ פְּעֵלֵת צְדִיק לַחֲיִים תְּבוֹאֵת
 רָשָׁע לַחֲטָאֵת: ¹⁷ אֲרַח לַחֲיִים שׁוֹמֵר מוֹסֵר וְעוֹזֵב תּוֹכַחַת
 מִתְּעָה: ¹⁸ מִכְּסֵּה נָאֵה שִׁפְתֵי־שָׁקֵר וּמוֹצֵא דְבָה הוּא
 כְּסִיל: ¹⁹ בָּרַב דְּבָרִים לֹא יִחְדַּל־פֶּשַׁע וְחֹשֶׁךְ שִׁפְתָיו
 מִשְׁכִּיל: ²⁰ כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צְדִיק לֵב רָשָׁעִים כְּמַעֵט:
²¹ שִׁפְתֵי צְדִיק יִרְעוּ רַבִּים וְאֹוִילִים בַּחֲסֵר־לֵב יָמוּתוּ:
²² בְּרַכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא־יוֹסֵף עֶצֶב עִמָּה:
²³ כִּשְׁחֹק לְכִסִּיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחֲכָמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה:
²⁴ מְגוֹרֵת רָשָׁע הִיא תְּבוֹאֵנוּ וְתֵאוֹת צְדִיקִים יִתֵּן:
²⁵ כְּעִבּוֹר סוֹפָה וְאִין רָשָׁע וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם: ²⁶ כַּחֲמֵץ
 וְלִשְׁנַיִם וְכַעֲשָׂן לְעֵינַיִם כֵּן הָעֶצֶל לְשִׁלְחִיו: ²⁷ יִרְאֵת
 יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רָשָׁעִים תִּקְצְרָנָה: ²⁸ תּוֹחַלֵּת
 צְדִיקִים שִׁמְחָה וְתִקּוֹת רָשָׁעִים תֵּאבֵד: ²⁹ מַעֲזוּ לַתֵּם
 דֶּרֶךְ יְהוָה וּמַחְתֶּה לְפַעֲלֵי אֹוֶן: ³⁰ צְדִיק לְעוֹלָם בַּל־יָמוּט
 וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אֶרֶץ: ³¹ פִּי־צְדִיק יִנוּב חֲכָמָה וְלִשׁוֹן
 תִּהְפְּכוֹת תִּכְרַת: ³² שִׁפְתֵי צְדִיק יִדְעוּן רָצוֹן וּפִי רָשָׁעִים
 תִּהְפְּכוֹת:

11 ¹ מֵאֲזֵנֵי מִרְמֵה תּוֹעֵבֵת יְהוָה וְאָבָן שְׁלֵמָה
 רָצוֹנוֹ: ² בְּאֲזָדוֹן וַיִּבֵּא קֶלֶן וְאֶת־צְנוּעִים חֲכָמָה:
³ תִּמַּת יִשְׂרָאֵל תִּנְחַם וְסִלֵּף בּוֹגְדִים [וְשָׁדֵם כ] (יִשְׁדָּם):
 ק) ⁴ לֹא־יוֹעִיל הוּן בְּיוֹם עֲבָרָה וּצְדָקָה תִּצְלֵל מִמּוֹת:
⁵ צְדָקַת תְּמִים תִּיִּשֵׁר דֶּרֶכּוֹ וּבִרְשָׁעֵתּוֹ יִפֹּל רָשָׁע: ⁶ צְדָקַת
 יִשְׂרָאֵל תִּצְלֵם וּבִהוֹת בְּגָדִים יִלְכְּדוּ: ⁷ בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע
 תֵּאבֵד תִּקְוָה וְתּוֹחַלֵּת אוֹוִיִּם אֲבָדָה: ⁸ צְדִיק מִצְרָה
 נִחְלָץ וַיִּבֵּא רָשָׁע תַּחְתָּיו: ⁹ בְּפֶה חֲנֵף יִשְׁחַת רַעְהוּ

וּבִדְעַת צְדִיקִים יִחַלְצוּ: ¹⁰ בְּטוֹב צְדִיקִים תַּעֲלֶץ קַרְיָה
 וּבְאֲבֵד רְשָׁעִים רָנָה: ¹¹ בְּבִרְכַת יִשְׂרָאֵל תָּרוּם קֶרֶת וּבְפִי
 רְשָׁעִים תִּהְרַס: ¹² בְּזִלְרַעְהוּ חִסְר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת
 יִחַר־שׁוֹ: ¹³ הוֹלֵךְ רַכִּיל מִגְלֵה־סוּד וְנֶאֱמַר־רוּחַ מִכְסֵּה
 דְּבַר: ¹⁴ בְּאֵין תַּחְבְּלוֹת יִפְלַעֵם וּתְשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ:
¹⁵ רַע־יָרוּעַ כִּי־עָרַב זֶר וְשָׂנֵא תַקְעִים בּוֹטַח: ¹⁶ אֲשֶׁת־חַן
 תִּתַּמֵּךְ כְּבוֹד וְעִרְיָצִים יִתְמַכּוּ־עֶשֶׂר: ¹⁷ גִּמְלַל נַפְשׁוֹ אִישׁ
 חֶסֶד וְעָכָר אָרוֹ אֲכַזְרִי: ¹⁸ רֶשַׁע עֲשֵׂה פַעֲלַת־שָׁקֶר וְזָרַע
 צְדָקָה שָׁכַר אֱמֶת: ¹⁹ כִּן־צְדָקָה לְחַיִּים וּמִרְדָּף רַעַה
 לְמוֹתוֹ: ²⁰ תוֹעֵבֶת יִהְיֶה עֲקֹשֶׁי־לֵב וּרְצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ:
²¹ יָד לֵיד לֹא־יִנְקָה רַע וְזָרַע צְדִיקִים נִמְלֹט: ²² נֶזֶם זֶהָב
 בְּאֵף חֲזִיר אֲשֶׁה יִפֶּה וְסִרְתַּ טַעַם: ²³ תֵּאוֹת צְדִיקִים
 אֲךָ־טוֹב תַּקּוֹת רְשָׁעִים עֲבָרָה: ²⁴ יֵשׁ מִפֶּזֶר וְנוֹסֵף
 עוֹד וְחוֹשֵׁךְ מִיִּשְׂרָאֵל־לְמַחְסוֹר: ²⁵ נֶפֶשׁ־בִּרְכָה תִּדְשֵׁן
 וּמִרְוֶה גַם־הוּא יוֹרָא: ²⁶ מִנַּע בֵּר יִקְבְּהוּ לְאוֹם וּבִרְכָה
 לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר: ²⁷ שָׁחַר טוֹב יִבְקֹשׁ רְצוֹן וְדַרְשׁ רַעַה
 תְּבוֹאֲנוּ: ²⁸ בּוֹטַח בְּעֲשָׂרוֹ הוּא יִפֹּל וְכַעֲלָה צְדִיקִים
 יִפְרָחוּ: ²⁹ עוֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ וְעֶבֶד אוּיֵל לְחֻכְמ־לֵב:
³⁰ פְּרִי־צְדִיק עֵץ חַיִּים וְלֶקַח נִפְשׁוֹת חֻכָּם: ³¹ הֵן צְדִיק
 בְּאַרְץ יִשְׁלָם אֵף כִּי־רֶשַׁע וְחוֹטֵא:

12 ¹ אֱהָב מוֹסֵר אֱהָב דַּעַת וְשָׂנֵא תוֹכַחַת בְּעַר:
² טוֹב יִפִּיק רְצוֹן מִיְהוָה וְאִישׁ מִזְמוֹת יִרְשִׁיעַ:
³ לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֶׁרֶשׁ צְדִיקִים בְּלִי־מוֹט:
⁴ אֲשֶׁת־חַיִּל עֲטָרַת בַּעֲלָה וְכִרְקַב בַּעֲצָמוֹתָיו מִבִּישָׁה:
⁵ מִחֻשְׁבוֹת צְדִיקִים מִשְׁפֹּט תַּחְבְּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה:
⁶ דְּבָרֵי רְשָׁעִים אֲרַב־דָּם וּפִי יִשְׂרָאֵל יִצִּילֵם: ⁷ הַפּוֹךְ
 רְשָׁעִים וְאִינָם וּבֵית צְדִיקִים יַעֲמֵד: ⁸ לְפִיש־כָּלוֹ
 יִהְלֵל־אִישׁ וְנִעְוֶה־לֵב יִהְיֶה לְבוֹ: ⁹ טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד

לו ממִתְכַבֵּד וְחֹסֵר-לֶחֶם: ¹⁰ יֹדַע צְדִיק נֶפֶשׁ בְּהִמָּתוֹ
 וּרְחַמֵי רָשָׁעִים אֶכְזְרִי: ¹¹ עֲבַד אֲדַמְתוּ יִשְׁבַּע-לֶחֶם
 וּמִרְדָּף רִיקִים חֹסֵר-לֵב: ¹² חֲמַד רָשָׁע מִצוּד רָעִים
 וְשֶׁרֶשׁ צְדִיקִים יִתֵּן: ¹³ בְּפֶשַׁע פְּתִים מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא
 מִצָּרָה צְדִיק: ¹⁴ מִפְּרִי פִי-אִישׁ יִשְׁבַּע-טוֹב וּגְמוּל
 יִדְי־אָדָם [יִשׁוּב כ] (יִשִּׁיב ק) לוֹ: ¹⁵ דֶּרֶךְ אֹיִל יִשְׂרָאֵל
 בְּעֵינָיו וְשָׁמַע לַעֲצָה חָכָם: ¹⁶ אֹיִל בְּיוֹם יוֹדַע כַּעֲסוֹ
 וְכִסָּה קִלּוֹן עָרוֹם: ¹⁷ יִפִּיחַ אַמוּנָה יִגִּיד צְדָק וְעַד
 שְׁקָרִים מִרְמָה: ¹⁸ יֵשׁ בּוֹטָה כַּמְדַּקְרוֹת חֶרֶב וּלְשׁוֹן
 חֲכָמִים מִרְפָּא: ¹⁹ שְׁפִת־אִמֶּת תִּכּוֹן לַעֲד וְעַד-אֲרֻגִיעָה
 לְשׁוֹן שְׁקֵר: ²⁰ מִרְמָה בְּלִב־חֲרָשֵׁי רָע וְלִיעֲצֵי שְׁלוֹם
 שִׁמְחָה: ²¹ לֹא-יֵאָנֶה לְצְדִיק כָּל-אֹן וּרְשָׁעִים מִלְּאוֹ
 רָע: ²² תוֹעֵבֶת יְהוָה שְׁפִת־שְׁקֵר וְעִשֵׂי אַמוּנָה רְצוּנָה:
²³ אָדָם עָרוֹם כִּסָּה דַעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אֹנֶלֶת:
²⁴ יִדְ-חֲרוּצִים תִּמְשׁוּל וּרְמִיָּה תִהְיֶה לְמָס: ²⁵ דִּאֲגָה
 בְּלִב־אִישׁ יִשְׁחָנָה וְדָבָר טוֹב יִשְׁמַחְנָה: ²⁶ יִתֵּר מִרְעָהוּ
 צְדִיק וְדֶרֶךְ רָשָׁעִים תִּתְעַם: ²⁷ לֹא-יִחַרֵךְ רְמִיָּה צִידוֹ
 וְהוֹן-אָדָם יִקֵּר חֲרוּץ: ²⁸ בְּאֶרְח־צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ
 נְתִיבָה אֶל־מוֹת:

13 ¹ בֶּן חָכָם מוֹסֵר אֵב וְלֹץ לֹא-שָׁמַע גְּעָרָה: ² מִפְּרִי
 פִי-אִישׁ יֵאָכֵל טוֹב וְנֶפֶשׁ בְּגָדִים חֲמָס: ³ נֹצֵר
 פִּי שֶׁמֶר נֶפְשׁוֹ פֶּשַׁק פְּתִיו מִחֲתֵה-לוֹ: ⁴ מִתְאַוֶּה וְאִין
 נֶפְשׁוֹ עֲצַל וְנֶפֶשׁ חֲרָצִים תִּדְשֵׁן: ⁵ דְּבַר-שְׁקֵר יִשְׁנָא
 צְדִיק וְרָשָׁע יִבְאִישׁ וַיִּחְפִּיר: ⁶ צְדָקָה תִצַּר תַּם-דֶּרֶךְ
 וְרָשָׁעָה תִסְלֵף חֲטָאת: ⁷ יֵשׁ מִתְעַשֵּׂר וְאִין כָּל מִתְרוֹשֵׁשׁ
 וְהוֹן רָב: ⁸ כִּפֹּר נֶפֶשׁ-אִישׁ עֲשֵׂרוּ וְרֵשׁ לֹא-שָׁמַע גְּעָרָה:
⁹ אֹר־צְדִיקִים יִשְׁמַח וְנֹר רָשָׁעִים יִדְעָךְ: ¹⁰ רֶק־בְּזָדוֹן
 יִתֵּן מִצָּה וְאֶת־נוֹעֲצִים חֲכָמָה: ¹¹ הוֹן מִהֶבֶל יִמְעַט וְקִבֹּץ

על־יד יִרְבֶּה: ¹² תּוֹחֶלֶת מִמְשָׁכָה מַחְלֵה־לֵב וְעַץ חַיִּים
 תֵּאָוֶה בָּאָה: ¹³ בִּזְ לְדַבֵּר יִחְבַּל לוֹ וִירָא מַצָּוָה הוּא
 יִשְׁלָם: ¹⁴ תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר מִמְקָשֵׁי מוֹת:
¹⁵ שְׁכָל־טוֹב יִתְּחַן וְדָרַךְ בְּגֵדִים אִיתָן: ¹⁶ כָּל־עָרוֹם
 יַעֲשֶׂה בְדַעַת וְכִסִּיל יִפְרֹשׁ אֹולֶת: ¹⁷ מִלְּאֲךָ רֶשַׁע יִפֹּל
 בְּרַע וְצִיר אֲמוּנִים מִרְפָּא: ¹⁸ רִישׁ וְקִלּוֹן פּוֹרַע מוֹסֵר
 וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יִכְבֹּד: ¹⁹ תֵּאָוֶה נִהְיָה תַעְרַב לְנַפְשׁ
 וְתוֹעֵבַת כְּסִילִים סוֹר מֵרַע: ²⁰ [הַלוֹךְ כִּ] (הוֹלֵךְ ק)
 אֶת־חֲכָמִים [וְחָכָם כִּ] (יִחְכֵם ק) וְרַעָה כְּסִילִים יִרוּע:
²¹ חֲטָאִים תִּרְדֹּף רַעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יִשְׁלָם־טוֹב: ²² טוֹב
 יִנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוֹן לְצַדִּיק חֵיל חוֹטָא: ²³ רַב־אֲכָל
 נִיר רֵאשִׁים וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֵא מִשְׁפָּט: ²⁴ חוֹשֵׁךְ בְּטוֹ שׁוֹנֵא
 בְּנוֹ וְאֶהְבוּ שַׁחְרוּ מוֹסֵר: ²⁵ צַדִּיק אֲכָל לְשֶׁבַע נִפְשׁוֹ וּבִטָּן
 רֶשָׁעִים תַּחֲסֵר: פ

14 ¹ חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֶת בִּידָיָה
 תִּהְרַסְנוּ: ² הוֹלֵךְ בִּישְׁרוֹ יִרָא יְהוָה וְנִלְוֵה דַרְכָּיו
 בּוֹזֵהוּ: ³ בְּפִי־אוֹיֵל חֲטָר גֵּאוּה וְשִׁפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוּרָם:
⁴ בְּאֵין אֲלָפִים אַבּוֹס בָּר וְרַב־תְּבוֹאוֹת בְּכַח שׁוֹר: ⁵ עַד
 אֲמוּנִים לֹא יִכְזַב וַיִּפְיַח כְּזָבִים עַד שִׁקֵּר: ⁶ בְּקֶשֶׁלֶץ
 חֲכָמָה וְאֵין וְדַעַת לְנָבוֹן נִקַּל: ⁷ לָךְ מִנְגֵד לְאִישׁ כְּסִיל
 וּבִל־יִדְעַת שִׁפְתֵי־דַעַת: ⁸ חֲכָמַת עָרוֹם הֵבִין דַּרְכּוֹ
 וְאוֹלֶת כְּסִילִים מִרְמָה: ⁹ אֲוִלִים יִלִּץ אֲשֶׁם וּבִין יִשְׂרָיִם
 רָצוֹן: ¹⁰ לֵב יוֹדַע מֵרַת נִפְשׁוֹ וּבְשִׁמְחָתוֹ לֹא־יִתַעְרַב זָר:
¹¹ בֵּית רֶשָׁעִים יִשְׁמַד וְאֶהְל יִשְׂרָיִם יִפְרִיחַ: ¹² יֵשׁ דַּרְךְ
 יִשְׂר לְפָנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָה דַּרְכֵי־מוֹת: ¹³ גַּם־בְּשַׁחוֹק
 יִכָּאֵב־לֵב וְאַחֲרִיתָה שִׁמְחָה תּוֹגָה: ¹⁴ מִדַּרְכָּיו יִשְׁבַּע
 סוֹג לֵב וּמַעֲלִיו אִישׁ טוֹב: ¹⁵ פְּתִי יֶאֱמִין לְכָל־דַּבֵּר
 וְעָרוֹם יִבִּין לְאֲשֶׁרוֹ: ¹⁶ חָכָם יִרָא וְסֵר מֵרַע וְכִסִּיל

מתעבר ובוטח: ¹⁷ קצר־אפים יעשה אולת ואיש
 מזמות ישנא: ¹⁸ נחלו פתאים אולת וערומים יכתרו
 דעת: ¹⁹ שחו רעים לפני טובים ורשעים על־שערי
 צדיק: ²⁰ גם־לרעהו ישנא רש ואהבי עשיר רבים:
²¹ בז־לרעהו חוטא ומחונן [עניים כ] (ענוים ק) אשריו:
²² הלוא־יתעו חרשי רע וחסד ואמת חרשי טוב:
²³ בכל־עצב יהיה מותר ודבר־ש־פתיים אך־למחסור:
²⁴ עטרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת: ²⁵ מציל
 נפשות עד אמת ויפח כזבים מרמה: ²⁶ ביראת יהוה
 מבטח־עז ולבניו יהיה מחסה: ²⁷ יראת יהוה מקור
 חיים לסור ממקשי מות: ²⁸ ברב־עם הדרת־מלך
 ובאפס לאם מחתת רזון: ²⁹ אך־אפים רבתבונה
 וקצר־רוח מרים אולת: ³⁰ חיי בשרים לב מרפא ורקב
 עצמות קנאה: ³¹ עשק־דל חרף עשהו ומכבדו חנן
 אביון: ³² ברעתו ידחה רשע וחסה במותו צדיק:
³³ בלב נבון תנוח חכמה ובקרב כסילים תודע:
³⁴ צדקה תרומם־גוי וחסד לאמים חטאת: ³⁵ רצון־מלך
 לעבד משכיל ועברתו תהיה מביש:

15 ¹ מענה־הך ישיב חמה ודבר־עצב יעלה־אף:
² לשון חכמים תיטיב דעת ופי כסילים יביע
 אולת: ³ בכל־מקום עיני יהוה צפות רעים וטובים:
⁴ מרפא לשון עץ חיים וסלף בה שבר ברוח: ⁵ אויל
 ינאץ מוסר אביו ושמר תוכחת יערם: ⁶ בית צדיק
 חסן רב ובתבואת רשע נעכרת: ⁷ שפתי חכמים
 יזרו דעת ולב כסילים לא־כן: ⁸ זבח רשעים תועבת
 יהוה ותפלת ישרים רצונו: ⁹ תועבת יהוה דרך רשע
 ומרדף צדקה יאהב: ¹⁰ מוסר רע לעזב ארח שונא
 תוכחת ימות: ¹¹ שאול ואבדון נגד יהוה אף כ־לבות

בְּנִי־אָדָם: ¹² לֹא יֵאָהֵב־לְךָ הוֹכַח לּוֹ אֶל־חֲכָמִים לֹא
יֵלֵךְ: ¹³ לֵב מִחַ יֵיטֵב פָּנִים וּבַעֲצָב־לֵב רוּחַ נִכְאָה:
¹⁴ לֵב נְבוֹן יִבְקֹשׁ־דַּעַת [וּפְנֵי כֹ] (וּפִי ק) כְּסִילִים יִרְעָה
אוֹלֵת: ¹⁵ כָּל־יְמֵי עֵנִי רַעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד:
¹⁶ טוֹב־מַעַט בִּירְאֵת יִהְיֶה מְאוֹצָר רַב וּמֵהוּמָה בּוֹ:
¹⁷ טוֹב אֲרַחֵת יֶרֶק וְאֵהֱבֶה־שֵׁם מִשׁוֹר אָבוֹס וּשְׁנֵאֵה־בוֹ:
¹⁸ אִישׁ חֲמָה יִגְרֶה מְדוֹן וְאֶרֶךְ אַפִּים יִשְׁקִיט רִיב:
¹⁹ דֶּרֶךְ עֶצֶל כַּמְשַׁכֵּת חֲדָק וְאֲרַח יִשְׂרִים סִלְלָה: ²⁰ בֶּן
חֲכָם יִשְׁמַח־אֵב וְכִסִּיל אָדָם בּוֹזֵה אָמוֹ: ²¹ אוֹלֵת
שְׂמֵחָה לַחֲסֵר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יִיִשְׂר־לֶכֶת: ²² הַפֶּר
מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרַב יוֹעֲצִים תְּקוּם: ²³ שְׂמֵחָה
לְאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדַבֵּר בְּעֵתוֹ מֵה־טוֹב: ²⁴ אֲרַח חַיִּים
לְמַעַלָּה לְמַשְׁכִּיל לְמַעַן סוֹר מִשְׂאוֹל מָטָה: ²⁵ בֵּית
גָּאִים יִסַּח | יִהְיֶה וַיִּצַּב גְּבוּל אֶלְמָנָה: ²⁶ תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה
מַחֲשָׁבוֹת רַע וְטֹהָרִים אֲמַר־יִנְעָם: ²⁷ עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ
בְּצַע וְשׁוֹנֵא מִתְּנֵת יַחִיה: ²⁸ לֵב צַדִּיק יִהְיֶה לַעֲנוּת וּפִי
רִשְׁעִים יִבִּיעַ רַעוּת: ²⁹ רַחוּק יִהְיֶה מִרְשָׁעִים וְתִפְלַת
צַדִּיקִים יִשְׁמַע: ³⁰ מְאוֹר־עֵינַיִם יִשְׁמַח־לֵב שְׂמוּעָה טוֹבָה
תְּדַשְׁן־עַצָּם: ³¹ אֲזַן שְׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקָרֵב חֲכָמִים
תְּלִין: ³² פּוֹרַע מוֹסֵר מוֹאֵס נִפְשׁוֹ וְשׁוֹמַע תּוֹכַחַת קוֹנֶה
לֵב: ³³ יִרְאֵת יִהְיֶה מוֹסֵר חֲכָמָה וְלִפְנֵי כְבוֹד עֲנוּה:
¹ לְאָדָם מַעֲרֹכ־לֵב וּמִיִּהוּה מַעֲנָה לְשׁוֹן:
16 ² כָּל־דֶּרֶכ־אִישׁ זֶךְ בְּעֵינָיו וְתִכֵּן רוּחוֹת יִהְיֶה:
³ גַּל אֶל־יִהוּה מַעֲשִׂיךְ וַיִּכְנּוּ מַחֲשַׁבְתֶּיךָ: ⁴ כֹּל פֶּעַל
יִהְיֶה לְמַעֲנָהוּ וְגַם־רִשָׁע לְיוֹם רַעָה: ⁵ תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה
כָּל־גְּבֵה־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנְקָה: ⁶ בְּחֶסֶד וְאֵמֶת יִכְפֹּר עוֹן
וּבִירְאֵת יִהְיֶה סוֹר מַרְע: ⁷ בְּרִצּוֹת יִהְיֶה דֶרֶכ־אִישׁ
גַּם־אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ: ⁸ טוֹב־מַעַט בְּצַדָּקָה מֵרַב

תבואות בלא משפט: ⁹ לב אדם יחשב דרכו ויהוה
 יכין צעדו: ¹⁰ קסם | על-שפתי-מלך במשפט לא
 ימעל-פיו: ¹¹ פלס | ומאזני משפט ליהוה מעשהו
 כלאבני-כיס: ¹² תועבת מלכים עשות רשע כי
 בצדקה יכון כסא: ¹³ רצון מלכים שפתי-צדק ודבר
 ישרים יאהב: ¹⁴ חמת-מלך מלאכי-מות ואיש חכם
 יכפרנה: ¹⁵ באור-פני-מלך חיים ורצונו כעב מלקוש:
¹⁶ קנה-חכמה מה-טוב מחרוץ וקנות בינה נבחר
 מכסף: ¹⁷ מסלת ישרים סור מרע שמר נפשו נצר
 דרכו: ¹⁸ לפני-שבר גאון ולפני כשלון גבה רוח: ¹⁹ טוב
 שפל-רוח את- [עניים כ] (עניים ק) מחלק לל את-גאים:
²⁰ משכיל על-דבר ימצא-טוב ובוטח ביהוה אשריו:
²¹ לחכם-לב יקרא נבון ומתק פתים יסיף לקח:
²² מקור חיים שכל בעליו ומוסר אולים אולת: ²³ לב
 חכם ישכיל פיהו ועלש-פתיו יסיף לקח: ²⁴ צוף-דבש
 אמרי-נעם מתוק לנפש ומרפא לעצם: ²⁵ יש דרך ישר
 לפני-איש ואחריתה דרכי-מות: ²⁶ נפש עמל עמלה
 לו כיאכף עליו פיהו: ²⁷ איש בליעל כרה רעה ועל-
 [שפתיו כ] (פתו ק) כאש צרבת: ²⁸ איש תהפכות
 ישלח מדון ונגנן מפריד אלוף: ²⁹ איש חמס יפתה
 רעהו והוליכו בדרך לא-טוב: ³⁰ עצה עיניו לחשב
 תהפכות קרץ פתיו כלה רעה: ³¹ עטרת תפארת שיבה
 בדרך צדקה תמצא: ³² טוב ארך אפים מגבור ומשל
 ברוחו מלכד עיר: ³³ בחיק יוטל את-הגורל ומיהוה
 כלא-משפטו:

¹ טוב פת חרבה ושלוה-בה מבית מלא
 זבחי-ריב: ² עבד-משכיל ימשל בבן מביש
 ובתוך אחים יחלק נחלה: ³ מצרף לכסף וכור לזהב

ובחן לבות יהוה: ⁴ מרע מקשיב על־שפת־און שקר
 מזין על־לשון הות: ⁵ לעג לרש חרף עשהו שמח לאיד
 לא ינקה: ⁶ עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים
 אבותם: ⁷ לא־נאווה לנבל שפת־יתר אף כִּי־לנדיב
 שפת־שקר: ⁸ אב־חן השחד בעיני בעליו אל־כ־אשר
 יפנה ישכיל: ⁹ מכסה־פשע מבקש אהבה ושנה בדבר
 מפריד אלוף: ¹⁰ תחת גְּעֵרָה במבין מהכות כסיל
 מאה: ¹¹ ארְמֵרִי יבקש־רע ומלאך אכזרי ישלחבו:
¹² פגוש דב שכול באיש ואל־כסיל באולתו: ¹³ משיב
 רעה תחת טובה לא־ [תמיש כ] (תמוש ק) רעה
 מביתו: ¹⁴ פוטר מים ראשית מדון ולפני התגלע
 הריב נטוש: ¹⁵ מצדיק רשע ומרשיע צדיק תועבת
 יהוה גם־שניהם: ¹⁶ למה־זה מחיר ביד־כסיל לקנות
 חכמה ולב־אין: ¹⁷ בכל־עת אהב הרע ואח לצרה יולד:
¹⁸ אדם חסר־לב תוקע כף ערב ערבה לפני רעהו:
¹⁹ אהב פשע אהב מצה מגביה פתחו מבקש־שבר:
²⁰ עקש־לב לא ימצא־טוב ונהפך בלשונו יפול ברעה:
²¹ ילד כסיל לתוגה לו ולא־ישמח אבי נבל: ²² לב מח
 ייטב גהה ורוח נכאה תיבש־גֵרָם: ²³ שחד מחיק רשע
 יקח להטות ארחות משפט: ²⁴ את־פני מבין חכמה
 ועיני כסיל בקצה־ארץ: ²⁵ כעס לאביו בן כסיל וממר
 ליוולדתו: ²⁶ גם ענוש לצדיק לא־טוב להכות נדיבים
 על־ישר: ²⁷ חושך אמריו יודע דעת [וקר־ כ] (יקר־רוח
 ק) איש תבונה: ²⁸ גם אויל מחריש חכם יחשב אטם
 שפתיו נבון:

¹ לתאווה יבקש נפרד בכל־תושיה יתגלע:
² לא־יחפץ כסיל בתבונה כי אם־בהתגלות
 לבו: ³ בבוא־רשע בא גם־בוז ועם־קלון חרפה: ⁴ מים

18

עֲמָקִים דְּבָרֵי פִי־אִישׁ נֶחַל נִבֵּעַ מִקּוֹר חֲכָמָה: ⁵ שְׁאֵת
פְּנִי־רֶשַׁע לֹא־טוֹב לְהִטּוֹת צְדִיק בְּמִשְׁפָּט: ⁶ שְׁפָתַי כְּסִיל
יִבְאוּ בָרִיב וּפְיוֹ לְמַהֲלָמוֹת יִקְרָא: ⁷ פִּי־כְסִיל מִחֲתָה־לוֹ
וּשְׁפָתָיו מוֹקֵשׁ נִפְשׁוֹ: ⁸ דְּבָרֵי נִרְגָן כְּמַתְּלֵהִים וְהֵם
יִרְדּוּ חֲדָרֵי־בֶטֶן: ⁹ גַּם מִתְרַפֶּה בַּמְּלֹאכֶתוֹ אַח הוּא לִבְעַל
מִשְׁחִית: ¹⁰ מְגַד־לֵעַז שֵׁם יִהְיֶה בּוֹ־יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגָּב:
¹¹ הוּן עֲשִׂיר קָרִית עִזּוֹ וּכְחוּמָה נִשְׁגָּבָה בְּמִשְׁכִּיתוֹ:
¹² לְפָנֵי־שֶׁבֶר יִגָּבָה לִב־אִישׁ וּלְפָנָי כְּבוֹד עֲנוּה: ¹³ מִשִּׁיב
דְּבַר בְּטָרָם יִשְׁמַע אֲוֶלֶת הַיֵּאֱלוֹ וּכְלָמָה: ¹⁴ רוּח־אִישׁ
יִכְלָכַל מַחֲלָהוּ וְרוּחַ נִכְאָה מִי יִשְׁאַנָּה: ¹⁵ לֵב נָבוֹן
יִקְנֶה־דַעַת וְאֵזֶן חֲכָמִים תִּבְקֶשׁ־דַעַת: ¹⁶ מִתֵּן אָדָם
יִרְחִיב לוֹ וּלְפָנָי גְּדִלִים יִנְחֲנוּ: ¹⁷ צְדִיק הַרְאִשׁוֹן בְּרִיבוֹ
[יִבֵּא־כֹן] [וּבֵא־רַעְהוֹ ק] וְחִקְרוּ: ¹⁸ מְדִינִים יִשְׁבִּית
הַגּוֹרֵל וּבֵין עֲצוּמִים יִפְרִיד: ¹⁹ אַח נִפְשָׁע מִקְרִית־עֵז
[וּמְדוּנִים כֹן] [וּמְדִינִים ק] כְּבָרִיחַ אֲרָמוֹן: ²⁰ מִפְרִי
פִי־אִישׁ תִּשְׁבַּע בְּטֵנוֹ תִּבּוֹאֵת שְׁפָתָיו יִשְׁבַּע: ²¹ מוֹת
וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאַהֲבִיָּה יֹאכַל פְּרִיָּה: ²² מִצָּא אִשָּׁה
מִצָּא טוֹב וַיִּפֶּק רָצוֹן מִיְהוָה: ²³ תַּחְנוּנִים יִדְבַּר־רֶשׁ
וְעֲשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת: ²⁴ אִישׁ רַעִים לְהִתְרַעַע וַיֵּשׂ אַהֲב
דְּבַק מֵאֵח:

19 ¹ טוֹב־רֶשׁ הוֹלֵךְ בְּתָמוֹ מַעֲקֵשׁ פָּתָיו וְהוּא כְּסִיל:
² גַּם בְּלֹא־דַעַת נִפְשׁ לֹא־טוֹב וְאַץ בְּרַגְלִים
חוּטֵא: ³ אֲוֶלֶת אָדָם תִּסְלַף דְּרָכּוֹ וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לְבוֹ:
⁴ הוּן יִסִּיף רַעִים רַבִּים וְדַל מַרְעָהוּ יִפְרֵד: ⁵ עַד קָרִים
לֹא יִנְקָה וַיִּפִּיחַ כְּזָבִים לֹא יִמְלֹט: ⁶ רַבִּים יִחְלוּ פְּנֵי־נָדִיב
וְכִלְהֲרַע לֹאִישׁ מִתֵּן: ⁷ כָּל אַחֲרֵי־רֶשׁ | שְׁנֵאָהוּ אֵף כִּי
מַרְעָהוּ רַחֲקוֹ מִמֶּנּוּ מִרְדֵּף אֲמָרִים [לֹא־כֹן] (לֹר־הֵמָּה:
ק) ⁸ קְנֶה־לֵב אַהֲב נִפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לְמִצָּא־טוֹב: ⁹ עַד

קרים לא יִנְקָה וַיִּפִּיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד: פ¹⁰ לֹא־נֹאֶוֶה
 לְכֹסִיל תַּעֲנוּג אֶף כִּי־לַעֲבָד | מִשַּׁל בְּשָׂרִים: י¹¹ שְׁכַל
 אָדָם הָאָרִיךְ אִפּוֹ וְתִפְאֶרְתּוֹ עֵבֶר עַל־פֶּשַׁע: י¹² נָהֵם
 כַּכִּפִּיר זַעַף מֶלֶךְ וְכֹטֵל עַל־עֵשֶׁב רִצּוֹנוֹ: י¹³ הוֹת לְאָבִיו
 בֶּן כֹּסִיל וְדֹלֶף טֶרֶד מִדֵּינִי אִשָּׁה: י¹⁴ בֵּית וְהוֹן נִחַלַת
 אֲבוֹת וּמִיָּהוּהָ אִשָּׁה מִשְׁכָּלַת: י¹⁵ עֲצָלָה תִּפְּוֹל תִּרְדָּמָה
 וְנִפְּשׁ רַמְיָה תִּרְעֵב: י¹⁶ שָׁמֵר מִצְוָה שָׁמֵר נִפְשׁוֹ בְּזוּזָה
 דִּרְכִּיו [יּוֹמֵת כ] [יָמוֹת: ק] י¹⁷ מִלּוֹה יְהוּה חוֹנֵן דָּל
 וּגְמָלוֹ יִשְׁלַם־לוֹ: י¹⁸ יִסֵּר בֶּנֶךְ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הַמִּיתוֹ
 אֶל־תִּשָּׂא נִפְשָׁךְ: י¹⁹ [גִּרְלֵ כ] [גִּדְל־חֲמָה ק] נִשָּׂא עֵנֶשׁ כִּי
 אִם־תִּצִּיל וְעוֹד תּוֹסֵף: י²⁰ שָׁמַע עֲצָה וְקִבַּל מוֹסֵר לְמַעַן
 תִּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ: י²¹ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלִב־אִישׁ וְעֲצַת
 יְהוּהָ הִיא תִּקּוּם: י²² תִּאֲוֹת אָדָם חֲסִדוֹ וְטוֹב־רֶשׁ מֵאִישׁ
 כְּזָב: י²³ יִרְאֵת יְהוּהָ לְחַיִּים וְשִׁבְעַ יֵּלִין בְּלִי־יִפְקֹד רַע:
 י²⁴ טָמֵן עֲצָל יָדוֹ בְּצִלְחַת גַּם־אֶל־פִּיהוֹ לֹא יִשְׁיַבְּנָה: י²⁵ לֶץ
 תִּכָּה וּפְתִי יַעֲרֵם וְהוֹכִיחַ לְנִבּוֹן יִבִּין דַּעַת: י²⁶ מִשְׁדַּד־אֵב
 יִבְרִיחַ אִם בֶּן מַבִּישׁ וּמַחֲפִיר: י²⁷ חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמַע מוֹסֵר
 לְשִׁגוֹת מֵאִמְרֵי־דַעַת: י²⁸ עַד בְּלִיעַל יִלְיָץ מִשְׁפָּט וּפִי
 רָשָׁעִים יִבְלַע־אֶוֶן: י²⁹ נִכּוֹנוֹ לְלִצִּים שְׁפָטִים וּמַהֲלָמוֹת
 לְגוֹ כֹּסִילִים:

20 י¹ לֶץ הַיֵּין הֵמָּה שָׁכַר וְכַל־שִׁגָּה בּוֹ לֹא יִחְכַּם:
 י² נָהֵם כַּכִּפִּיר אֵימַת מֶלֶךְ מִתְּעַבְּרוֹ חוֹטָא נִפְשׁוֹ:
 י³ כְּבוֹד לְאִישׁ שֶׁבֶת מְרִיב וְכַל־אֹוִיל יִתְגַּלַּע: י⁴ מַחֲרָף
 עֲצָל לֹא־יִחַרֵּשׁ [יִשְׁאֵל כ] [וְשָׂאֵל ק] בְּקִצִּיר וְאִין: י⁵ מִים
 עִמָּקִים עֲצָה בְּלִב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלָנָה: י⁶ רֵב־אָדָם
 יִקְרָא אִישׁ חֲסִדוֹ וְאִישׁ אֲמוּנִים מִי יִמְצָא: י⁷ מִתְּהַלֵּךְ
 בְּתַמּוֹ צָדִיק אֲשֶׁרֵי בְנָיו אַחֲרָיו: י⁸ מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין
 מְזַרְהָ בְּעֵינָיו כַּל־רַע: י⁹ מִי־יֹאמֵר זְכִיתִי לְבִי טְהַרְתִּי

מחטאתי: ¹⁰ אָבן וּאָבן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֵבַת יְהוָה
גַּם־שְׁנֵיהֶם: ¹¹ גַּם בְּמַעַלְלָיו יִתְנַכֵּר־נֶעַר אִם־זָךְ וְאִם־יִשָּׁר
פְּעָלוֹ: ¹² אֲזַן מַעַת וְעֵין רְאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם:
¹³ אֶל־תֵּאָהֵב נָה פַךְ־תּוֹרֵשׁ פֶּקַח עֵינֶיךָ שְׁבַע־לָחֶם:
¹⁴ רַע רַע יֹאמֵר הַקּוֹנֵה וְאִזְל לֹו אֲזִי יִתְהַלֵּל: ¹⁵ יֵשׁ
זֶהָב וְרַב־פְּנִינִים וְכָלִי יִקָּר שִׁפְתֵי־דַעַת: ¹⁶ לְקַח־בְּגָדוֹ
כִּי־עָרַב זָר וּבַעַד [נִכְרִים כ] [נִכְרִיָּה ק] חִבְלָהּ: ¹⁷ עָרַב
לְאִישׁ לָחֶם שָׁקָר וְאַחַר יִמְלֵא־פִיהוּ חֲצָץ: ¹⁸ מַחֲשָׁבוֹת
בְּעֵצָה תִּכּוֹן וּבִתְחִבָּלוֹת עָשָׂה מִלְחָמָה: ¹⁹ גּוֹלֵה־סוֹד
הוֹלֵךְ רֶכֶל וּלְפָתָה פִתְיוֹ לֹא תִתְעַרֵּב: ²⁰ מְקַלֵּל אָבִיו
וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נָרוֹ [בְּאִישׁוֹן כ] [בְּאִשׁוֹן ק] חֲשָׁךְ: ²¹ נִחְלָה
[מִבְּחַלַּת כ] [מִבְּהַלַּת ק] בְּרֵאשֵׁנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא
תִּבְרָךְ: ²² אֶל־תֹּאמֵר אֲשַׁלְּמָה־רַע קוֹה לִיהוָה וְיִשַׁע
לָךְ: ²³ תּוֹעֵבַת יְהוָה אָבן וְאָבן וּמֵאֲזִנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב:
²⁴ מִיְהוָה מִצְעָדֵי־גִבּוֹר וְאָדָם מִהֵיבִין דֶּרֶכּוֹ: ²⁵ מוֹקֵשׁ
אָדָם יִלַּע קֹדֶשׁ וְאַחַר נִדְרִים לְבָקָר: ²⁶ מְזַרְהָ רְשָׁעִים
מֶלֶךְ חָכָם וְיֹשֵׁב עֲלֵיהֶם אוֹפֵן: ²⁷ נֹר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם
חִפְשׁ כָּל־חֲדָרֵי־בֵטֵן: ²⁸ חֶסֶד וְאֶמֶת יִצְרוּ־מֶלֶךְ וְסַעַד
בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ: ²⁹ תִּפְאָרֶת בַּחוּרִים כָּחֶם וְהִדָּר זִקְנִים
שִׁיבָה: ³⁰ חֲבָרוֹת פִּצַּע [תִּמְרִיק כ] [תִּמְרוֹק ק] בְּרַע
וּמִכּוֹת חֲדָרֵי־בֵטֵן:

21 ¹ פִּלְגֵי־מִים לְבִי־מֶלֶךְ בִּיד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר
יִחַפֵּץ יִטְנוּ: ² כָּל־דֶּרֶךְ־אִישׁ יִשָּׁר בְּעֵינָיו וְתִכֵּן
לְבוֹת יְהוָה: ³ עָשָׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לִיהוָה מִזְבַּח:
⁴ רוּם־עֵינַיִם וְרַחֲב־לֵב נֹר רְשָׁעִים חֲטָאת: ⁵ מַחֲשָׁבוֹת
חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכֹל־אֵץ אַךְ־לְמַחְסוֹר: ⁶ פֶּעַל אוֹצְרוֹת
בְּלִשׁוֹן שָׁקָר הֶבֶל נִדְף מִבְּקִשֵׁי־מוֹת: ⁷ שִׁדְר־רְשָׁעִים
יְגוּרָם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט: ⁸ הַפְּכֹךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וְזָר

וְזָךְ יִשְׂרָאֵל פְּעָלוֹ: ⁹ טוֹב לִשְׁבֹּת עַל־פְּנֵי־גַג מֵאֲשֶׁת מַדְיָנִים
 וּבֵית חֶבֶר: ¹⁰ נֶפֶשׁ רָשָׁע אֹתֶה־רָע לֹא־יִחַן בְּעֵינָיו רָעוּ:
¹¹ בְּעֵנֶשׁ־לֶץ יִחְכַּם־פְּתֵי וּבִהֲשָׁכִיל לְחָכְם יִקְחֶדְעֵת:
¹² מִשְׁכִּיל צָדִיק לְבַיִת רָשָׁע מִסְּלַף רָשָׁעִים לָרַע: ¹³ אִטֵּם
 אֲזַנּוֹ מִזַּעֲקֵת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה: ¹⁴ מִתֵּן בַּסֶּתֶר
 יִכְפֹּה־אָף וְשָׁחַד בַּחֵק חֲמָה עֲזָה: ¹⁵ שְׂמֵחָה לְצָדִיק
 עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמַחֲתָה לְפַעֲלֵי אֹן: ¹⁶ אָדָם תּוֹעָה מִדֶּרֶךְ
 הַשְּׁכָל בַּקֹּהֶל רְפָאִים יִנוּחַ: ¹⁷ אִישׁ מַחֲסוֹר אַהֵב שְׂמֵחָה
 אַהֵב יִיךְ־וְשָׁמֵן לֹא יַעֲשִׂיר: ¹⁸ כֹּפֵר לְצָדִיק רָשָׁע וְתַחַת
 יִשְׂרָיִם בּוֹגֵד: ¹⁹ טוֹב שֶׁבֶת בְּאַרְץ־מִדְבָּר מֵאֲשֶׁת [מִדּוֹנִים
 כ] (מַדְיָנִים ק) וְכַעַס: ²⁰ אוֹצֵר | נַחֲמֵד וְשָׁמֵן בְּנוֹה חָכְם
 וְכִסִּיל אָדָם יִבְלַעֲנוּ: ²¹ רֹדֵף צְדָקָה וְחֹסֵד יִמָּצֵא חַיִּים
 צְדָקָה וְכַבּוּד: ²² עִיר גְּבֻרִים עֲלֶה חָכְם וִירֵד עַז מִבְּטָחָה:
²³ שֹׁמֵר פִּי וְלִשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצְּרוֹת נֶפֶשׁוֹ: ²⁴ זֶד יִהִיר לֶץ
 שָׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֵבֶרֶת זָדוֹן: ²⁵ תְּאוֹת עֲצַל תִּמְיִתְנוּ כִּי־מֵאֲנוּ
 יָדָיו לַעֲשׂוֹת: ²⁶ כָּל־הַיּוֹם הַתְּאוֹה תְּאוֹה וְצָדִיק יִתֵּן וְלֹא
 יִחֲשֹׁךְ: ²⁷ זָבַח רָשָׁעִים תּוֹעֵבָה אֵף כִּי־בִזְמָה יִבְיֹאֲנוּ:
²⁸ עַד־כְּזָבִים יֵאבֵד וְאִישׁ וּמַעַל לְנִצָּח יִדְבֹּר: ²⁹ הַעֲזֵ אִישׁ
 רָשָׁע בְּפָנָיו וְיִשְׂרָאֵל הוּא | [יִכִּין כ] [יִבִּין ק] [דִּרְכִּיו כ]
 [דִּרְכּוֹ: ק] ³⁰ אֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֲצָה לְגֹד
 יְהוָה: פ ³¹ סוֹס מוֹכֵן לְיוֹם מַלְחָמָה וְלִיהוָה הַתְּשׁוּעָה:
¹ נִבְחַר מִמֵּעֶשֶׂר רֵב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב:
² עֲשִׂיר וְרֵשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֶׂה כָלֵם יְהוָה: ³ עָרוֹם
 וְרָאָה רָעָה [וְיִסְתֵּר כ] [וְיִסְתֵּר ק] וּפְתִיִים עֲבָרוּ
 וְנִעֲנָשׁוּ: ⁴ עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאֵת יְהוָה עֲשֵׂר וְכַבּוּד וְחַיִּים:
⁵ צָנִים פְּחִים בְּדֶרֶךְ עֵקֶשׁ שׁוֹמֵר נֶפֶשׁוֹ יִרְחַק מֵהֵם:
⁶ חֲנוּךְ לְנַעַר עַל־פִּי דִרְכּוֹ גַם כִּי־יִזְקִין לֹא־יִסוֹר מִמֶּנָּה:
⁷ עֲשִׂיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוּל וְעַבְדֵּ לֹוֹה לְאִישׁ מְלוֹה: ⁸ זֹרַע

עולה [יקצור- כ] (יקצור-און ק) ושָׁבט עֲבֵרְתוֹ יִכְלֶה:
 9 טוֹב-עֵין הוּא יִבְרַךְ כִּי-נִתַּן מִלְחָמוֹ לְדָל: 10 גֵרֶשׁ
 לָץ וַיֵּצֵא מִדּוֹן וַיִּשְׁבֹּת דִּין וְקִלּוֹן: 11 אַהֲב [טְהוֹר- כ]
 (טְהוֹר-לֵב ק) חֵן פִּתְיוֹ רַעְהוּ מִלֶּךְ: 12 עֵינֵי יְהוָה נִצְרוּ
 דַּעַת וַיִּסְלַף דְּבָרֵי בַגָּד: 13 אָמַר עֲצֵל אָרִי בַחוּץ בְּתוֹךְ
 רְחֻבוֹת אֲרָצָה: 14 שׁוֹחָה עֲמָקָה פִּי זְרוֹת זְעוּם יְהוָה
 [יִפּוֹל- כ] (יִפּוֹל-שָׁם: ק) 15 אֹלֶת קְשׁוּרָה בְּלִב־נֶעֱר
 שָׁבֵט מוֹסֵר יִרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ: 16 עֵשֶׂק דָּל לְהִרְבּוֹת לוֹ
 נָתַן לַעֲשִׂיר אַךְ-לְמַחְסוֹר: 17 הֵט אֲזוֹךְ וּשְׁמַע דְּבָרֵי
 חֲכָמִים וּלְבָבְךָ תִּשְׁתִּי לְדַעְתִּי: 18 כִּי-נִעְמִים כִּי-תִשְׁמְרֶם
 בְּבִטְנְךָ יִכְנוּ יַחְדוֹ עַל-שִׁפְתֶיךָ: 19 לְהִיּוֹת בִּיהוָה מִבְּטַחְךָ
 הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אַף-אֶתָּה: 20 הֲלֹא כִתְבִתִּי לְךָ [שְׁלֹשׁוּם
 כ] (שְׁלִישִׁים ק) בְּמוֹעֶצֶת וְדַעַת: 21 לְהוֹדִיעַךָ קִשְׁט אִמְרֵי
 אֱמֶת לְהַשִּׁיב אִמְרִים אֱמֶת לְשַׁלְּחֶיךָ: 22 אֶל-תִּגְזַלְדֵּל
 כִּי דֹל-הוּא וְאֶל-תִּדְכָּא עֵנִי בְשַׁעַר: 23 כִּי-יְהוָה יִרִיב
 רִיבָם וְקִבַּע אֶת-קִבְעֵיהֶם נֶפֶשׁ: 24 אֶל-תִּתְרַע אֶת-בַּעַל
 אָף וְאֶת-אִישׁ חֲמוֹת לֹא תְבוּא: 25 פֶּךְ-תִּאֲלַף [אַרְחָתוֹ
 כ] (אַרְחָתִּיו ק) וְלִקְחַת מוֹקֵשׁ לְנִפְשֶׁךָ: 26 אֶל-תְּהִי
 בְּתַקְעֵי-כָף בְּעַרְבִים מִשָּׁאוֹת: 27 אִם-אֵין-לְךָ לְשֹׁלֵם
 לְמָה יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ מִתְחַתֶּיךָ: 28 אֶל-תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם
 אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ: 29 חֲזִיתִי אִישׁ | מְהִיר בְּמִלְאֲכָתוֹ
 לְפָנֵי-מַלְכִים יִתְיָצַב בְּלִי-יִתְיָצַב לְפָנֵי חֲשָׁכִים: פ

23 1 כִּי-תִשָּׁב לְלַחֹם אֶת-מוֹשֵׁל בֵּין תְּבִין אֶת-אֲשֶׁר
 לְפָנֶיךָ: 2 וּשְׁמַת שְׁכִין בְּלַעַךְ אִם-בַּעַל נֶפֶשׁ אֶתָּה:
 3 אֶל-תִּתְאֹו לְמִטְעָמוֹתָיו וְהוּא לָחֵם כְּזָבִים: 4 אֶל-תִּיגַע
 לְהַעֲשִׂיר מִבִּינְתֶךָ חֲדָל: 5 [הַתְּעוֹף כ] (הַתְּעוֹף ק) עֵינֶיךָ
 בּוֹ וְאִינְנוּ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה-לוֹ כְּנָפִים כְּנֶשֶׁר [וְעוֹף כ]
 (יַעוֹף ק) הַשָּׁמַיִם: פ 6 אֶל-תִּלְחֵם אֶת-לָחֵם רַע עֵין וְאֶל-

[תתאו כ] (תתאיו ק) למטעמתיו: ⁷ כי | כמרשער
 בנפשו כרהוא אכל ושתה יאמר לך ולבו בלעמך:
⁸ פתך־אכלת תקיאנה ושחת דבריך הנעמיים: ⁹ באזני
 כסיל אל־תדבר כ־יבוז לשכל מליך: ¹⁰ אל־תסג
 גבול עולם ובשדי יתומים אל־תבא: ¹¹ כ־גאלם חזק
 הוא־יריב את־ריבם אתך: ¹² הביאה למוסר לבך ואזנך
 לאמרי־דעת: ¹³ אל־תמנע מנער מוסר כ־יתכנו בשבט
 לא ימות: ¹⁴ אתה בשבט תכנו ונפשו משאול תציל:
¹⁵ בני אס־חכם לבך ישמח לבי גם־אני: ¹⁶ ותעלזנה
 כליותי בדבר פתיך מישרים: ¹⁷ אל־יקנא לבך בחטאים
 כי אס־ביראת־יהוה כ־להיום: ¹⁸ כי אס־יש אחרית
 ותקותך לא תכרת: ¹⁹ שמע־אתה בני וחכם ואשר
 בדרך לבך: ²⁰ אל־תהי בסבאי־יין בזללי בשר למו:
²¹ כ־סבא וזולל יורש וקרעים תלביש נומה: ²² שמע
 לאביך זה ילדך ואל־תבוז כ־יזקנה אמך: ²³ אמת קנה
 ואל־תמכר חכמה ומוסר ובינה: ²⁴ [גול כ] [גיל ק]
 [יגול כ] [יגיל ק] אבי צדיק [יולד כ] [ויולד ק] חכם
 [וישמח־כ] [ישמח־בו: ק] ²⁵ ישמח־אביך ואמך ותגל
 יולדתך: ²⁶ תנהבני לבך לי ועיניך דרכי [תרצנה כ]
 [תצרנה : ק] ²⁷ כ־ישוחה עמקה זונה ובאר צרה נכריה:
²⁸ אף־היא כחתף תארב ובוגדים באדם תוסף: ²⁹ למי
 אוי למי אבוי למי [מדונים כ] [מדינים | ק] למי שיח למי
 פצעים חנם למי חכללות עינים: ³⁰ למאחרים על־היין
 לבאים לחקר ממסך: ³¹ אל־תרא יין כי יתאדם כ־יתן
 [בכיס כ] [בכוס ק] עינו יתהלך במישרים: ³² אחריתו
 כנחש ישך וכצפעני יפרש: ³³ עיניך יראו זרות ולבך
 ידבר תהפכות: ³⁴ והיית כשכב בלב־ים וכשכב בראש

חבל: ³⁵ הכוּנִי בַל־חֲלִיתִי הַלְמוּנִי בַל־יִדְעֵתִי מִתִּי אֶקִּיץ
 אוֹסִיף אֲבַקֶּשְׁנוּ עוֹד:
24 ¹ אֶל־תִּקְנָא בְּאֲנָשֵׁי רָעָה וְאֶל־ [תִּתְּאוּ כ] (תִּתְּאוּ
 ק) לַהֲיוֹת אִתְּם: ² כִּי־שָׂד יִהְיֶה לָבֶם וְעִמָּל
 שִׁפְתֵיהֶם תִּדְבַרְנָה: ³ בְּחִכְמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה
 יִתְכַוֵּן: ⁴ וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ כָל־הוֹן יִקְר וְנָעִים:
⁵ גְּבַר־חָכֶם בְּעוֹז וְאִישׁ־דַּעַת מֵאֲמֵץ־כַּח: ⁶ כִּי בִתְחַבְּלוֹת
 תַּעֲשֶׂה־לָךְ מִלְחָמָה וּתְשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ: ⁷ רֵאמוֹת
 לְאוֹיֵל חֲכָמוֹת בְּשַׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ: ⁸ מִחֶשֶׁב לְהִרְע
 לוֹ בַעַל־מְזֻמוֹת יִקְרָאוּ: ⁹ זִמַּת אוֹלֵת חֲטָאת וְתוֹעֵבֶת
 לְאָדָם לֵץ: ¹⁰ הַתְּרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צָר כַּחֲכָה: ¹¹ הַצֵּל
 לְקַחִים לַמּוֹת וּמָטִים לְהִרְג אִם־תְּחַשׁוֹךְ: ¹² כִּי־תֹאמֶר
 הֵן לֹא־יִדְעֵנוּ זֶה הֲלֹא־תִכֵּן לַבּוֹת | הוֹאֲיִבִין וְנִצֵּר
 נִפְשֶׁךָ הוּא יִדַע וְהַשִּׁיב לְאָדָם כַּפְעָלוֹ: ¹³ אֲכַל־בְּנֵי
 דְּבַשׁ כִּי־טוֹב וְנִפְתַּת מִתּוֹק עַל־חֲכָךְ: ¹⁴ כֵּן | דַּעָה חֲכָמָה
 לְנִפְשֶׁךָ אִם־מִצָּאת וְיֵשׁ אַחֲרֵית וְתִקְוֹתְךָ לֹא תִכְרַת:
¹⁵ פ אֶל־תִּאָרֵב רֶשַׁע לְנוֹה צָדִיק אֶל־תִּשְׁדָּד רַבְצוֹ:
¹⁶ כִּי שָׁבַע | יִפּוֹל צָדִיק וְקָם וְרֶשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בְרָעָה:
¹⁷ בְּנִפְל [אוֹיִבְיֶךָ כ] (אוֹיִבְךָ ק) אֶל־תִּשְׁמַח וּבְכִשְׁלוֹ
 אֶל־יִגַּל לְבָךְ: ¹⁸ פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהַשִּׁיב
 מֵעַלְיוֹ אָפוֹ: ¹⁹ אֶל־תִּתְּחַר בְּמַרְעִים אֶל־תִּקְנָא בְּרֶשָׁעִים:
²⁰ כִּי | לֹא־תִהְיֶה אַחֲרֵית לְרַע נֹר רֶשָׁעִים יִדְעָךְ:
²¹ יִרְאֵת־יְהוָה בְּנֵי וּמִלֶּךְ עִם־שׁוֹנִים אֶל־תִּתְּעַרֵּב:
²² כִּי־פִתְאֹם יִקּוּם אִידָם וּפִיד נִיְהִם מִי יוֹדַע: ס
²³ גַּם־אֵלֶּה לְחֲכָמִים הַכֹּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב:
²⁴ אִמֵּר | לְרֶשַׁע צָדִיק אֶתָּה יִקְבְּהוּ עִמִּים יִזְעַמוּהוּ
 לְאֵמִים: ²⁵ וְלִמּוֹכִיחִים יִנַּעַם וְעֲלֵיהֶם תִּבּוֹא בְרַכְת־טוֹב:
²⁶ שִׁפְתֵיהֶם יִשַׁק מִשִּׁיב דְּבָרִים נֹכְחִים: ²⁷ הֵכֵן בַּחוּץ

וּמְלֹאכְתֶךָ וְעֵתְדָהּ בְּשָׂדֶה לְךָ אַחַר וּבְנִיתָ בֵּיתְךָ:
 פ²⁸ אֶל־תֵּהִי עַד־חֲנֹם בְּרַעַךְ וְהַפְתִּיתָ בְּשַׁפְּתֶיךָ:
²⁹ אֶל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִּי כֵן אֶעֱשֶׂה־לוֹ אֲשִׁיב לְאִישׁ
 כַּפְעָלוֹ:³⁰ עַל־שָׂדֶה אִישׁ־עֲצַל עִבְרָתִי וְעַל־כָּרֶם אָדָם
 חֲסַר־לֵב:³¹ וְהִנֵּה עָלָה כָּלֹו | קַמְשָׁנִים כָּסוּ פְּנֵי חַרְלִים
 וְגִדְרֵי אֲבָנָיו נִהְרָסָה:³² וְאַחֲזָה אֲנֹכִי אֲשִׁית לְבִי רֵאִיתִי
 לְקַחְתִּי מוֹסֵר:³³ מַעֲט נֹת מַעֲט תְּנוּמוֹת מַעֲט | חֲבֵק
 יָדַי לְשֹׁכֵב:³⁴ וּבִאֲמַתְהַלֵּךְ רִישְׁךָ וּמְחַסְרֶיךָ כַּאִישׁ
 מִגֵּן: פ

25 ¹ גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעֱתִיקוּ אַנְשֵׁי |
 חֲזָקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה:² כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דְּבַר
 וְכֹבֵד מְלָכִים חָקֵר דְּבַר:³ שְׁמַיִם לְרוֹם וְאַרְץ לְעֵמֶק וְלֵב
 מְלָכִים אֵין חָקֵר:⁴ הִגּוּ סִיגִים מִכֶּסֶף וַיֵּצֵא לְצַרְף כָּלִי:
⁵ הִגּוּ רֶשַׁע לְפָנֵי־מֶלֶךְ וַיִּכּוֹן בְּצַדֵּק כֶּסֶאוֹ:⁶ אֶל־תִּתְהַדָּר
 לְפָנֵי־מֶלֶךְ וּבַמְּקוֹם גְּדֹלִים אֶל־תַּעֲמֹד:⁷ כִּי טוֹב אָמַר־לְךָ
 עָלָה הִנֵּה מֵהַשְּׁפִילְךָ לְפָנֵי נְדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ:
⁸ אֶל־תֵּצֵא לְרֹב מֵהָר פֶּן מֵה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים
 אֶתְךָ רַעַךְ:⁹ רִיבְךָ רִיב אֶת־רַעַךְ וְסוּד אַחַר אֶל־תִּגְלֵ:
¹⁰ פְּרִי־חֶסֶדְךָ שִׁמַּע וּדְבַתְךָ לֹא תִשׁוּב:¹¹ תִּפְּוּחֵי זֶהָב
 בְּמִשְׁכִּיּוֹת כֶּסֶף דְּבַר דְּבַר עַל־אֲפָנָיו:¹² נִזֶּם זֶהָב
 וְחַלִּי־כֶתֶם מוֹכִיחַ חֲכָם עַל־אֶזֶן שִׁמְעַת:¹³ כְּצִנֹּת־שֶׁלֶג
 | בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשַׁלְּחֵו וְנִפְּשׁ אֲדָנָיו יִשִּׁיב: פ
¹⁴ נְשִׂאִים וְרוּחַ וְגִשָּׁם אֵין אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמִתְת־שִׁקְרָ:
¹⁵ בְּאַרְךָ אַפִּים יִפְתָּה קָצִין וְלִשׁוֹן רִכָּה תִשְׁבֹּר־גְּרָם:
¹⁶ דְּבַשׁ מִצָּאת אֵכֹל דִּיךָ פְּרִת־שִׁבְעָנוּ וְהַקָּאתוֹ:¹⁷ הַקֵּר
 רִגְלְךָ מִבֵּית רַעַךְ פְּרִי־שִׁבְעָךָ וּשְׁנֹאךָ:¹⁸ מִפִּיץ וְחָרֵב
 וְחֵץ שְׁנוֹן אִישׁ עֵנָה בְּרַעְהוּ עַד שִׁקְרָ:¹⁹ שֵׁן רַעְהוּ
 וְרַגְלֵ מוֹעֲדֹת מִבְּטָח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה:²⁰ מַעֲדָה בְּגֹד |

בְּיוֹם קָרָה חֲמֵץ עַל־נֶתֶר וְיֵשֶׁר בְּשָׂרִים עַל לְבַרְעֵ: פ
 21 אִם־רָעַב נֶאֱךָ הָאֲכָלְהוּ לֶחֶם וְאִם־צָמָא הִשְׁקֵהוּ מִיָּם:
 22 כִּי גְחָלִים אַתָּה חֲתָה עַל־רָאשׁוֹ וַיְהוֶה יִשְׁלֵם־לְךָ:
 23 רוּחַ צָפוֹן תְּחַלֵּל גֶּשֶׁם וּפְנִיִם נִזְעָמִים לְשׁוֹן סִתָּר:
 24 טוֹב שֶׁבֶת עַל־פְּנֵת־גֶּג מֵאֲשֶׁת [מְדוּנִים כֵּן] (מְדִינִים ק)
 וּבֵית חֶבֶר: 25 מִיָּם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֵיפָה וְשִׁמוּעָה טוֹבָה
 מֵאֶרֶץ מֶרְחָק: 26 מַעֲיֵן נִרְפָּשׁ וּמִקּוֹר מִשְׁחַת צָדִיק מֵט
 לְפַנִּי־רָשָׁע: 27 אֲכַל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־טוֹב וְחָקֵר כְּבֹדֵם
 כְּבוֹד: 28 עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעְצָר
 לְרוּחוֹ:

26 1 כְּשֶׁלַּג | בְּקִיץ וְכַמְטֵר בְּקִצִּיר כֵּן לֹא־נֹאֶה
 לְכִסִּיל כְּבוֹד: 2 כְּצָפוֹר לְנוֹד כְּדָרוֹר לְעוֹף כֵּן
 קָלֶלֶת חֲנָם [לֹא כֵן] (לוֹ ק) תְּבֵא: 3 שׁוֹט לְסוֹס מֵתָג
 לְחַמּוֹר וְשֶׁבֶט לְגוֹ כְּסִילִים: 4 אֶל־תַּעַן כְּסִיל כְּאוֹלְתוֹ
 פְּךָ־תִשׁוּה־לוֹ גַּם־אַתָּה: 5 עֵנָה כְּסִיל כְּאוֹלְתוֹ פְּךָ־יְהִיָּה
 חֲכָם בְּעֵינָיו: 6 מִקְצֵה רִגְלִים חֲמָס שְׁתָּה שֶׁלַח דְּבָרִים
 בִּיד־כְּסִיל: 7 דְּלִיו קִים מִפֶּסַח וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים:
 8 כְּצָרוֹר אָבֵן בְּמַרְגָּמָה כְּרִנּוֹתָן לְכִסִּיל כְּבוֹד: 9 חוֹח
 עָלָה בִּיד־שָׁכוֹר וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים: 10 רַב מְחוֹלֵל־כָּל
 וְשָׁכַר כְּסִיל וְשָׁכַר עֲבָרִים: 11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֹאוֹ כְּסִיל
 שׁוֹנֶה בְּאוֹלְתוֹ: 12 רְאִיתָ אִישׁ חֲכָם בְּעֵינָיו תִּקְוֶה לְכִסִּיל
 מִמֶּנּוּ: 13 אָמַר עֲצֵל שָׁחַל בְּדַרְךָ אָרִי בֵּין הַרְחֻבוֹת:
 14 הִדְלֵת תִּסּוֹב עַל־צִירָה וְעֲצֵל עַל־מִטָּתוֹ: 15 טָמֵן
 עֲצֵל יָדוֹ בְּצִלְחַת נִלְאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל־פִּיו: 16 חֲכָם עֲצֵל
 בְּעֵינָיו מִשְׁבַּעַה מְשִׁיבֵי טַעַם: 17 מִחֲזִיק בְּאֲזְנֵי־כְּלָב עֹבֵר
 מִתְּעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ: 18 כְּמִתְלַהֵלָה הִיכָּה זָקִים חֲצִים
 וּמוֹת: 19 כְּ־אִישׁ רִמָּה אֶת־רַעְוָה וְאָמַר הֲלֹא־מִשְׁחָק
 אֲנִי: 20 בְּאֶפֶס עֲצִים תִּכְבְּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָן יִשְׁתַּק מְדוּן:

²¹ פָּחַם לְגַחְלִים וְעֵצִים לָאֵשׁ וְאִישׁ [מְדוֹנִים כ] (מְדִינִים
 ק) לְחַרְחַר־רֵיב: פ ²² דְּבָרֵי נִרְגָן כְּמַתְלֵה־מִים וְהֵם יִרְדּוּ
 חֲדָרֵי־בֶטֶן: ²³ כֶּסֶף סִיגִים מְצָפָה עַל־חֶרֶשׁ שְׁפָתִים
 דְּלָקִים וְלִב־רַע: ²⁴ [בִּשְׁפָתוֹ כ] (בִּשְׁפָתֵי ק) יִנְכַר שׁוֹנֵא
 וּבִקְרָבוֹ יִשִּׁית מִרְמָה: ²⁵ כִּי־יִחַן קוּלוֹ אֶל־תְּאֲמָרְבוּ
 כִּי שָׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ: ²⁶ תִּכְסֶּה נָאָה בְּמִשְׁאוֹן תְּגַלֶּה
 רַעְתּוֹ בַּקְּהָל: ²⁷ כְּרַה־שַׁחַת בַּהּ יִפֹּל וְגַלְל אֲבָן אֵלָיו
 תָּשׁוּב: ²⁸ לְשׁוֹש־קָר יִשְׁנֵא דְכִּיּוֹ וּפָה חֶלֶק יַעֲשֶׂה
 מִדְּחָה:

27 ¹ אֶל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תִדַּע מֵה־יֵלֵד
 יוֹם: ² יִהְלַךְ זֶר וְלֹא־פִיךָ נִכְרִי וְאֶל־שְׁפָתֶיךָ:
³ כְּבַד־אֲבָן וְנִטַּל הַחֹול וְכַעַס אוֹיֵל כְּבַד מִשְׁנִיָּהֶם:
⁴ אֲכַזְרִיּוֹת חֲמָה וְשֹׁטֵף אֶף וּמִי יַעֲמֵד לִפְנֵי קִנְאָה:
⁵ טוֹבָה תּוֹכַחַת מִגְּלָה מֵאֲהָבָה מִסְתַּרְתִּ: ⁶ נְאֻמָּנִים פְּעֵי
 אוֹהֵב וְנִעְתָרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנֵא: ⁷ נֶפֶשׁ בַּעַה תְּבוֹס נֹפֵת
 וְנֶפֶשׁ רַעְבָּה כָּל־מֵר מֵתוֹק: ⁸ כְּצִפּוֹר נוֹדַדַת מִן־קִנְיָה
 כִּן־אִישׁ נוֹדַד מִמְקוֹמוֹ: ⁹ שָׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח־לֵב וּמִתֵּק
 רַעְהוֹ מִעֲצַת־נֶפֶשׁ: ¹⁰ רַעַךְ [וְרַעַה כ] (וְרַע ק) אֲבִיר
 אֶל־תַּעֲזֹב וּבֵית אַחִיר אֶל־תְּבוֹא בְּיוֹם אִידֶךָ טוֹב שָׁכֵן
 קָרוֹב מֵאֵח רְחוֹק: ¹¹ חֶכֶם בְּנֵי וְשִׁמַּח לְבִי וְאֲשִׁיבָה חֶרְפִּי
 דְּבַר: ¹² עָרוֹם רָאָה רַעַה נִסְתַּר פְּתָאִים עָבְרוּ וְעִנְשׁוּ:
¹³ קַח־בְּגָדוֹ כִּי־עָרַב זֶר וּבַעַד נִכְרִיָּה חֲבַלְהוּ: ¹⁴ מְבָרַךְ
 רַעְהוֹ | בְּקוֹל גְּדוֹל בְּבִקְר הַשָּׁכִים קִלְלָה תַחֲשֹׁב לוֹ:
¹⁵ דֶּלֶף טוֹרַד בְּיוֹם סִגְרִיר וְאֲשֶׁת [מְדוֹנִים כ] (מְדִינִים ק)
 נִשְׁתָּוָה: ¹⁶ צַפְנִיָּה צַפְר־רוּחַ וְשָׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא: ¹⁷ בְּרִזָּל
 בְּבִרְזָל יַחַד וְאִישׁ יַחַד פְּנִי־רַעְהוֹ: ¹⁸ נִצַּר תְּאֲנָה יֵאֱכַל
 פְּרִיָּה וְשִׁמֵּר אֲדִנְיוֹ יִכְבֹּד: ¹⁹ כַּמִּים הַפְּנִים לִפְנִים כֵּן
 לִב־הָאָדָם לָאָדָם: ²⁰ שְׂאוּל [וְאֲבָדָה כ] (וְאֲבָדוֹ ק) לֹא

תִּשְׁבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׁבַּעְנָה: ²¹ מִצָּרָף לְכֹסֶף
 וְכוּר לְזָהָב וְאִישׁ לְפִי מֵהִלְלוּ: ²² אִם תִּכְתּוֹשׁ-אֶת־הָאוֹיֵל
 אֲבִיךָ בְּמִכְתָּשׁ בְּתוֹךְ הַרְיָפוֹת בְּעֵלֵי לֹא־תִסּוּר מֵעֲלִיו אוֹלָתוֹ:
 פ ²³ יָדַע תִּדַּע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לְבָךְ לְעֹדְרִים: ²⁴ כִּי לֹא
 לְעוֹלָם חֶסֶן וְאִם־נִזְר לְדוֹר [דוֹר כ] [וְדוֹר: ק] ²⁵ גְּלָה
 חֲצִיר וְנִרְאָה־דֶשָׁא וְנִאֲסַפּוּ עֲשׂוֹת הַרִים: ²⁶ כְּבָשִׂים
 לְלַבּוֹשֶׁךָ וּמַחִיר דָּה עֵתוּדִים: ²⁷ וְדִי א חֵלֶב עֲזִים לְלַחֲמֶךָ
 לְלֶחֶם בֵּיתְךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:

28 ¹ נִסּוּ וְאִין־רָדַף רָשַׁע וְצַדִּיקִים כְּכַפִּיר יִבְטַח:
² בְּפֶשַׁע אַרְץ רַבִּים שְׁרִיה וּבְאָדָם מִבֵּין יָדַע כֹּן
 יֵאָרֶיךָ: ³ גְּבַר רֵשׁ וְעֶשֶׂק דְּלִים מֵטַר סוֹחַף וְאִין לֶחֶם:
⁴ עֲזָבִי תוֹרָה יִהְלִלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָּם:
 פ ⁵ אֲנָשִׁירֶע לֹא־יִבִּינוּ מִשְׁפָּט וּמִבְּקָשֵׁי יְהוָה יִבִּינוּ
 כֹּל: ⁶ טוֹב־רֵשׁ הוֹלֵךְ בְּתַמּוֹ מַעֲקֵשׁ דְּרָכִים וְהוּא עֲשִׂיר:
⁷ נוֹצַר תוֹרָה בֶּן מִבֵּין וְרַעָה זוֹלָלִים יִכְלִים אֲבִיו:
⁸ מְרַבָּה הוֹנוֹ בְּנִשְׁךָ [וּבְתַרְבִּית כ] [וְתַרְבִּית ק] לְחוֹנֵן
 דְּלִים יִקְבָּצֵנוּ: ⁹ מִסִּיר אֲזִנוֹ מִשְׁמַע תוֹרָה גַּם־תִּפְלָתוֹ
 תוֹעֵבָה: ¹⁰ מִשְׁגָּה יִשְׁרִים א בְּדַרְךְ רַע בְּשַׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל
 וְתַמִּימִים יִנְחַל־טוֹב: ¹¹ חֶכֶם בְּעֵינָיו אִישׁ עֲשִׂיר וְדַל
 מִבֵּין יִחְקֶרְנוּ: ¹² בְּעַלֶּץ צַדִּיקִים רַבָּה תִּפְאָרֶת וּבְקוֹם
 רָשָׁעִים יִחַפֵּשׂ אָדָם: ¹³ מְכַסֶּה פֶשַׁעֵיו לֹא יִצְלִיחַ וּמוֹדָה
 וְעֵזֵב יִרְחָם: ¹⁴ אֲשֶׁרֵי אָדָם מִפְּחַד תַּמִּיד וּמִקְשָׁה לְבוֹ
 יִפּוֹל בְּרַעָה: ¹⁵ אֲרִי־נֶהֱם וְדַב שׁוֹקֵק מִשַׁל רָשָׁע עַל
 עַם־דָּל: ¹⁶ נְגִיד חֶסֶר תְּבוּנוֹת וְרַב מַעֲשָׂקוֹת [שְׁנָאֵי כ]
 (שְׁנָא ק) בְּצַע יֵאָרֶיךָ יָמִים: פ ¹⁷ אָדָם עֶשֶׂק בְּדַם־נִפְשׁ
 עַד־בּוֹר יִנוֹס אֶל־יִתְמַכּוֹבוּ: ¹⁸ הוֹלֵךְ תַּמִּים יוֹשֵׁעַ וְנֶעֱקַשׁ
 דְּרָכִים יִפּוֹל בְּאַחַת: ¹⁹ עֶבֶד אֲדַמְתּוֹ יִשְׁבַּע־לֶחֶם וּמִרְדָּף
 רַקִּים יִשְׁבַּע־רִישׁ: ²⁰ אִישׁ אֲמוֹנוֹת רַב־בְּרָכוֹת וְאָץ

לְהַעֲשִׂיר לֹא יִנְקֶה: ²¹ הַכֹּר־פְּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּת־לֶחֶם
 יִפְשַׁע־גְּבֵר: ²² נִבְהַל לַהוֹן אִישׁ רַע עֵין וְלֹא־יִדַע כִּי־חֹסֵר
 יִבְאֲנוּ: ²³ מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרַי חֵן יִמְצָא מִמַּחְלִיק לְשׁוֹן:
²⁴ גֹּזֵל | אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר אֵין־פֶּשַׁע חֵבֵר הוּא לְאִישׁ
 מִשְׁחִית: ²⁵ רַחֲב־נֶפֶשׁ יִגְרֶה מִדּוֹן וּבוֹטַח עַל־יְהוָה יִדְשֵׁן:
²⁶ בּוֹטַח בְּלִבּוֹ הוּא כֹסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחֻמָּה הוּא יִמְלֹט:
²⁷ נוֹתֵן לְרֶשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעֲלִים עֵינָיו רַב־מְאֹרוֹת:
²⁸ בְּקוֹם רָשָׁעִים יִסְתֵּר אָדָם וּבְאֲבָדָם יִרְבוּ צְדִיקִים:
29 ¹ אִישׁ תּוֹכַחוֹת מִקְשֵׁה־עֶרְךָ פֶּתַע יִשְׁבֵּר וְאֵין
 מִרְפָּא: ² בְּרַבּוֹת צְדִיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבִמְשַׁל
 רָשָׁע יֵאָנֹחַ עָם: ³ אִישׁ־אֶהֱב חֻמָּה יִשְׂמַח אָבִיו וְרַעָה
 זּוֹנוֹת יֵאָבֵד־הוֹן: ⁴ מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ
 תְּרוֹמוֹת יִהְרֹסְנָה: ⁵ גְּבֵר מַחְלִיק עַל־רַעְהוֹ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׁ
 עַל־פְּעַמָּיו: ⁶ בְּפֶשַׁע אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יֵרוֹן וְשִׂמַּח:
⁷ יִדַע צַדִּיק דִּין דָּלִים רָשָׁע לֹא־יִבִּין דַּעַת: ⁸ אֲנָשִׁי
 לְצוֹן יִפִּיחוּ קַרְיָה וְחֻכְמִים יִשִּׁיבוּ אָף: ⁹ אִישׁ־חֻכֵּם
 נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ אוֹיֵל וְרִגְזוֹ וְשָׁחַק וְאֵין נַחַת: ¹⁰ אֲנָשִׁי
 דָּמִים יִשְׁנְאוּ־תֵם וְיִשְׁרִים יִבְקֹשׁוּ נַפְשׁוֹ: ¹¹ כָּל־רוּחוֹ
 יוֹצִיא כֹסִיל וְחֻכֵּם בְּאַחוֹר יִשְׁבְּחֶנָּה: ¹² מִשַּׁל מַקְשִׁיב
 עַל־דְּבַר־שֶׁקֶר כָּל־מִשְׁרָתוֹ רָשָׁעִים: ¹³ רֶשׁ וְאִישׁ תִּכְכִּים
 נִפְגְּשׁוּ מֵאִיר־עֵינֵי שְׁנִיהֶם יְהוָה: ¹⁴ מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בְּאֵמֶת
 דָּלִים כֹּסְאוֹ לַעַד יִכּוֹן: ¹⁵ שֶׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֻמָּה
 וְנֶעַר מִשַּׁלַּח מִבֵּישׁ אִמּוֹ: ¹⁶ בְּרַבּוֹת רָשָׁעִים יִרְבֶּה־פֶּשַׁע
 וְצַדִּיקִים בְּמִפְלֹתֵם יִרְאוּ: ¹⁷ יִסֵּר בִּנְךָ וְיִנְיַחְךָ וְיִתֵּן
 מִעֲדָנִים לְנַפְשֶׁךָ: פ ¹⁸ בְּאֵין חֲזוֹן יִפְרַע עִם וְשָׁמַר תּוֹרָה
 אֲשֶׁר־הוּא: ¹⁹ בַּדְּבָרִים לֹא־יִוָּסֵר עֶבֶד כִּי־יִבִּין וְאֵין מַעֲנָה:
²⁰ חֲזִית אִישׁ אֵץ בַּדְּבָרָיו תִּקְוֶה לְכֹסִיל מִמֶּנּוּ: ²¹ מִפְּנֵק
 מִנֶּעַר עֲבָדוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יְהִי מְנוּן: ²² אִישׁ־אָף יִגְרֶה

מדון ובעל חמה רב־פֶּשַׁע: ²³ גֵּאוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ
 וּשְׁפִל־רוּחַ יִתְמַךְ כְּבוֹד: ²⁴ חוֹלֵק עַם־גֹּב שׁוֹנֵא נִפְשׁוֹ
 אֱלֹה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד: ²⁵ חֲרַדַּת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטַח
 בִּיהוָה יִשְׁגֹּב: ²⁶ רַבִּים מִבְּקָשִׁים פְּנִי־מוֹשֵׁל וּמִיהוָה
 מִשְׁפֹּט־אִישׁ: ²⁷ תּוֹעֵבַת צְדִיקִים אִישׁ עוֹל וְתוֹעֵבַת רָשָׁע
 יִשְׁר־דָּרְךָ: פ

30 ¹ דְּבַרִּי | אֲגוּר בְּיָקָה הַמֶּשָׂא נָאֵם הַגְּבַר
 וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי: ³ וְלֹא־לְמַדְתִּי חֲכָמָה וְדַעַת קְדָשִׁים
 אֲדַע: ⁴ מִי עָלֶה־שָׁמַיִם | וַיִּרַד מִי אֶסְפֶּ־רוּחַ | בְּחַפְּנוֹ מִי
 צָרַר־מִיִּם | בְּשִׁמְלָה מִי הַקִּים כָּל־אֶפְסֵי־אֶרֶץ מִה־שָׁמוֹ
 וּמִה־שָׁם־בָּנוּ כִּי תַדַּע: ⁵ כָּל־אֲמַרַת אֱלֹהִים צְרוּפָה מִגֵּן
 הוּא לַחֲסִים בּוֹ: ⁶ אֶל־תּוֹסֵף עַל־דְּבָרֶיךָ פְּרִי־וֹכִיחַ בְּךָ
 וְנִכְזַבְתָּ: פ ⁷ תִּים שְׁאֵלְתִי מֵאֲתֶךָ אֶל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטָרָם
 אַמּוֹת: ⁸ שׁוֹא | וּדְבַר־כְּזָב הִרְחַק מִמֶּנִּי רֹאשׁ וְעֶשֶׂר
 אֶל־תִּתֶּן־לִי הַטְּרִיפְנִי לֶחֶם חֲקִי: ⁹ פֶּן אֶשְׁבַּע | וְכַחֲשַׁתִּי
 וְאֲמַרְתִּי מִי יְהוָה וּפְךָ־אוֹרֵשׁ וְגִנְבַתִּי וְתִפְשַׁתִּי שֵׁם אֱלֹהִי:
 פ ¹⁰ אֶל־תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־ [אֲדֹנוּ כ] [אֲדֹנִי ק] פְּרִי־קִלְלָךְ
 וְאֲשַׁמֶּת: ¹¹ דוֹר אָבִיו יִקְלַל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יִבְרַךְ: ¹² דוֹר
 טְהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצָּאָתוֹ לֹא רַחֵץ: ¹³ דוֹר מִה־רָמוֹ עֵינָיו
 וְעַפְעָפִיו יִנְשָׂאוּ: ¹⁴ דוֹר | חֲרָבוֹת שְׁנֵי וּמֵאֲכָלוֹת
 מִתְּלַעְתִּיו לְאֹכֵל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאֲדָם: פ
¹⁵ לְעֹלוּקָה | שְׁתֵּי בָנוֹת הֵב | הֵב שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא
 תִּשְׁבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אֲמָרוּ הוּן: ¹⁶ שְׁאוֹל וְעֶצֶר רַחֵם אֶרֶץ
 לֹא־שְׁבַעָה מִיִּם וְאִשׁ לֹא־אֲמָרָה הוּן: ¹⁷ עֵין | תִּלְעַג לְאָב
 וְתַבּוֹז לִיקְה־תָּאֵם יִקְרוּה עַרְבֵי־נַחַל וַיֹּאכְלוּה בְּנֵי־נֶשֶׁר:
 פ ¹⁸ שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְּלָאוּ מִמֶּנִּי [וְאַרְבַּע כ] [וְאַרְבַּעָה ק]
 לֹא יִדְעֵתִים: ¹⁹ דָּרְךָ הַנֶּשֶׁר | בְּשָׁמַיִם דָּרְךָ נַחֵשׁ עָלַי צוֹר

דַּרְךְ־אֲנִיָּה בְּלִבֵּי־יָם וְדַרְךְ גְּבוּרָה בְּעֵלְמָה: ²⁰ כֵּן | דַּרְךְ אִשָּׁה
 מִנְּאֻפֹת אֲכָלָה וּמַחֲתָה פִּיהָ וְאָמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אֲוֹן: פ
²¹ תַּחַת לֹשׁ הַגִּזָּה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא־תוּכַל שְׂאֵת:
²² תַּחַת־עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנִבְלָה כִּי יִשְׁבַּע־לַחֵם: ²³ תַּחַת
 נֹאֵה כִּי תִבְעַל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירֹשׁ גְּבוּרָתָה: פ ²⁴ אַרְבַּעַה
 הֵם קִטְנֵי־אֶרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מִחֲכָמִים: ²⁵ הַנְּמָלִים
 עִם לֹא־עֵץ וַיְכִינוּ בְּקִיץ לַחֲמֵם: ²⁶ פָּנִים עִם לֹא־עֵצוֹם
 וַיִּשְׁימוּ בַסֵּלַע בֵּיתָם: ²⁷ מֶלֶךְ אֵין לַאֲרָבָה וַיֵּצֵא חֲצִץ כְּלוֹ:
²⁸ מִמִּית בְּיָדַיִם תִּתְפַּשׁ וְהִיא בְּהִיכְלֵי מֶלֶךְ: פ ²⁹ שְׁלֹשָׁה
 הֵמָּה מִיִּטְבִּי צַעַד וְאַרְבַּעַה מִיִּטְבִּי לֶכֶת: ³⁰ לֵישׁ גְּבוּרָה
 בְּבִהְמָה וְלֹא־יִשׁוּב מִפְּנֵי־כָל: ³¹ זְרָזִיר מִתְּנִים אֹתִישׁ
 וּמֶלֶךְ אֶלְקוֹם עִמוֹ: ³² אִם־נִבְלַת בְּהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זְמוֹת יָד
 לָפָה: ³³ כִּי מִיץ חֵלֶב יוֹצֵא חֲמָאָה וּמִיץ־אֶף יוֹצֵא דָם
 וּמִיץ אֶפְסִים יוֹצֵא רִיב: פ

31 ¹ דַּבְּרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְרְתוּ אִמּוֹ:
² מֵה־בְּרִי וּמֵה־בְּרִי־בְטָנִי וּמֵה־בְּרִי־נְדָרַי:
³ אֶל־תִּתֵּן לְנָשִׁים חֵילֶךְ וּדְרָכֶיךָ לְמַחֹת מְלָכִין: ⁴ אֵל
 לְמַלְכִים | לְמוֹאֵל אֵל לְמַלְכִים שְׁתֵּרִיין וּלְרוֹזְנִים [או
 כ] (אֵי ק) שְׂכָר: ⁵ פְּרִי־שִׁתְּהָ וַיִּשְׁכַּח מִחֶקֶק וַיִּשְׁנֶה דִין
 כָּל־בְּנֵי־עֵנִי: ⁶ תְּנוּ־שְׂכָר לְאוֹבֵד וַיִּין לְמָרִי נֶפֶשׁ: ⁷ יִשְׁתָּה
 וַיִּשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעִמְלוֹ לֹא יִזְכַּר־עוֹד: ⁸ פְּתַח־פִּיךָ לְאֵלִים
 אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חִלּוּף: ⁹ פְּתַח־פִּיךָ שֶׁפֶט־צַדֵּק וְדִין עֵנִי
 וְאַבְיוֹן: פ ¹⁰ אֲשֶׁת־חֵיל מִי יִמְצָא וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכָרָה:
¹¹ בְּטַח בָּהּ לֵב בְּעֵלָה וְשִׁלְלָה לֹא יַחְסֹר: ¹² גְּמַלְתָּהּ טוֹב
 וְלֹא־רָע כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ: ¹³ דַּרְשָׁה צָמֵר וּפְשָׁתִים וְתַעֲשׂ
 בְּחֶפֶץ כַּפְּיָה: ¹⁴ הִיָּתָה כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמְּרַחֵק תְּבִיא
 לַחֲמָה: ¹⁵ וְתַקֵּם | בְּעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶקֶק
 לְנַעֲרֹתֶיהָ: ¹⁶ זְמַמָּה דָּהּ וְתַקְחָהּ מִפְּרִי כַּפְּיָה [נִטַּע כ]

(נְטֵעָה ק) כָּרֶם: ¹⁷ חֲגֵרָה בְּעוֹז מִתְּנִיָּה וּתְאֵמֶץ זֶרְעוֹתֶיהָ:
¹⁸ טַעְמָה כִּי־טוֹב סִחְרָה לֹא־יִכָּבֵה [בְּלִיל כ] (בְּלִילָה
 ק) נֶרֶה: ¹⁹ יָדִיהַ שְׁלָחָה בְּכִישׁוֹר וְכִפִּיָּה תִמְכוּ פִלְךְ:
²⁰ כִּפֶּה פֶרֶשָׁה לְעֵנִי וַיְדִיָּה שְׁלָחָה לְאַבְיוֹן: ²¹ לֹא־תִירָא
 לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לִבְשׁ שָׁנִים: ²² מִרְבָּדִים
 עֲשֵׂתָהּ־לָהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה: ²³ נֹדַע בְּשַׁעְרִים
 בְּעֵלָה בְּשִׁבְתּוֹ עַם־זַקְנֵי־אַרְץ: ²⁴ סֹדִין עֲשֵׂתָהּ וּתְמַכֵּר
 וְחֲגוֹר נִתְּנָה לְכַנְעָנִי: ²⁵ עִז־וְהֶדֶר לְבוּשָׁה וּתְשַׁחֵק לְיוֹם
 אַחֲרוֹן: ²⁶ פִּיהַ פְּתָחָה בְּחִכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָה:
²⁷ צוֹפִיָּה הֶלִיכּוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל: ²⁸ קְמוּ
 בְּנֵיהַ וַיֵּאשְׁרוּהָ בְּעֵלָה וַיִּהְלָלָה: ²⁹ רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ
 חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל־כָּל־נָוָה: ³⁰ שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל הִיפִי
 אִשָּׁה יִרְאֵת־יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: ³¹ תְּנוּ־לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ
 וַיִּהְלָלוּהָ בְּשַׁעְרִים מִעֲשֵׂיהָ: